

Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru combaterea foametei în Africa Subsahariană

Eforturi lăudabile, dar prea puțin centrate pe durabilitate
și pe impact

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Cuprins

Puncte

01-22 | **Mesajele principale**

01-07 | **De ce este important acest domeniu**

08-22 | **Ce a constatat și ce recomandă Curtea**

09-13 | Acțiunile Comisiei nu au fost întotdeauna orientate către cele mai stringente nevoi

14-22 | Acțiunile Comisiei erau utile și coordonate în mod satisfăcător, dar nu puneau suficient accentul pe impact și pe durabilitate

23-85 | **Observațiile Curții, în detaliu**

23-47 | **Acțiunile Comisiei nu au fost întotdeauna orientate către cele mai stringente nevoi**

24-35 | Comisia nu a utilizat o metodologie clară și documentată pentru a acorda prioritate țărilor care aveau cea mai mare nevoie de sprijin

36-47 | Proiectele erau în concordanță cu politicile UE și ale țărilor partenere, însă prezentau deficiențe de concepție

48-85 | **Acțiunile Comisiei erau utile și coordonate în mod satisfăcător, dar nu puneau suficient accentul pe impact și pe durabilitate**

49-58 | Comisia și-a coordonat acțiunile în mod satisfăcător

59-72 | Monitorizarea punerii în aplicare a proiectelor era în cea mai mare parte insuficientă

73-85 | Acțiunile Comisiei, deși utile, au avut, în ansamblu, rezultate eterogene

Anexe

Anexa I – Informații despre audit

Anexa II – Proiectele incluse în eșantion

Anexa III – Evaluarea proiectelor

Acronime

Glosar

Răspunsurile Comisiei

Calendar

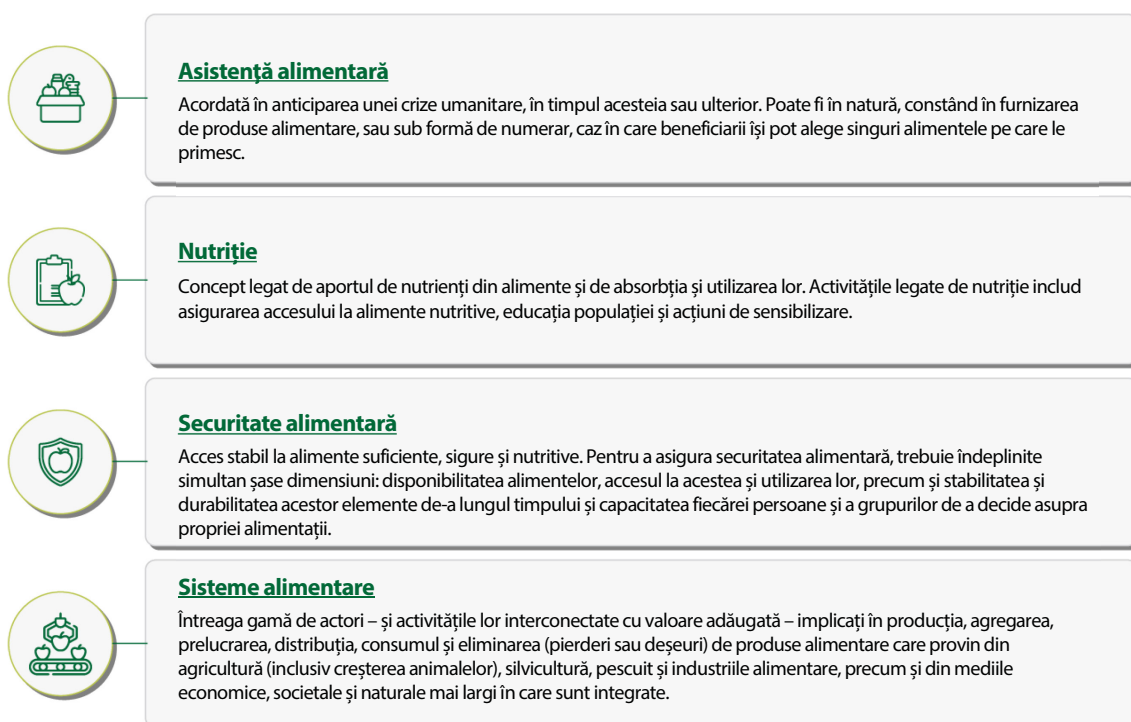
Echipa de audit

Mesajele principale

De ce este important acest domeniu

- 01** Foametea rămâne un adevărat flagel pentru milioane de oameni din întreaga lume. Eradicarea ei este, deci, o prioritate a [obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite](#), față de care UE și-a asumat un angajament solid. Combaterea foametei implică o serie de activități centrate pe asistența alimentară, nutriție, securitatea alimentară și sistemele alimentare (a se vedea [figura 1](#)).

Figura 1 | Definirea conceptelor legate de combaterea foametei

Sursa: Comisia Europeană și Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură.

- 02** În pofida unor progrese notabile înregistrate în multe domenii la nivel mondial, foametea rămâne una dintre cele mai presante provocări pentru umanitate. Sute de milioane de persoane din întreaga lume încă suferă de foamete cronică, iar alte câteva milioane se confruntă cu o insecuritate alimentară acută din cauza conflictelor, a șocurilor climatice și a perturbărilor economice. UE participă activ la inițiative mondiale (a se vedea punctul **57**) pentru reducerea insecurității alimentare și a malnutriției, inclusiv finanțând ajutoare alimentare, sprijinind agricultura durabilă și sistemele alimentare durabile și promovând parteneriate internaționale. În pofida acestor eforturi, există în continuare provocări, iar insecuritatea alimentară este exacerbată de factori externi, precum conflictele, schimbările climatice și disparitățile economice mondiale. Africa Subsahariană este deosebit de expusă la acești factori externi. Creșterea inegalităților, presiunile inflaționiste și repercusiunile crizelor precum pandemia de COVID-19 au accentuat și mai mult vulnerabilitățile.
- 03** Finanțarea din partea UE pentru combaterea foametei se distribuie prin intermediul asistenței umanitare, care se află în responsabilitatea Direcției Generale Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene (DG ECHO) a Comisiei, și prin intermediul cooperării pentru dezvoltare, care este responsabilitatea Direcției Generale Parteneriate Internaționale (DG INTPA). La nivel mondial, UE a încheiat contracte în valoare de 17 miliarde de euro pentru inițiative de combatere a foametei între 2014 și 2020 și de 6,2 miliarde de euro între 2021 și 2024. Cea mai mare parte din această finanțare – peste 11 miliarde de euro, adică 48 % din total – s-a îndreptat către Africa Subsahariană.
- 04** Auditul s-a axat pe acțiuni de cooperare pentru dezvoltare care vizează securitatea alimentară, sistemele alimentare acvatice și agricole durabile și nutriția. El s-a bazat pe vizite la fața locului în Etiopia, Kenya și Zambia, pe examinări documentare pentru Ciad, Niger și Sudanul de Sud, precum și pe interviuri cu părțile interesate relevante și o analiză a documentelor pentru toate țările din Africa Subsahariană.
- 05** Finanțările acordate de DG INTPA și de DG ECHO pentru combaterea foametei între 2021 și 2024 (a se vedea punctul **03**) reprezintă o investiție semnificativă. Alături de statele sale membre, UE rămâne cel mai mare furnizor de ajutor pentru dezvoltare din lume și depune eforturi considerabile pentru a-și adapta sprijinul la nevoile globale în creștere, în special în contextul actual dificil. Având în vedere amplexarea acestor eforturi și volumul mare de fonduri implicat, este important să se evalueze dacă acțiunile UE produc rezultatele scontate și dacă răspund cerințelor în continuă evoluție din domeniul combaterii foametei.

- 06** De la ultimul audit al performanței realizat de Curte pe această temă ([Raportul special nr. 01/2012](#): „Eficacitatea ajutorului pentru dezvoltare în domeniul securității alimentare acordat de Uniunea Europeană în Africa Subsahariană”) au trecut peste 10 ani. Auditul de la baza prezentului raport sosește la timpul potrivit pentru a evalua progresele înregistrate din 2012 și pentru a oferi o perspectivă aprofundată de natură să orienteze viitoarele acțiuni ale UE. Constatările Curții pot aduce, de asemenea, o contribuție valoroasă la planificarea următorului cadru financiar multianual.
- 07** Curtea a examinat dacă Comisia a direcționat și a pus în aplicare în mod eficace acțiunile sale de combatere a foametei în Africa Subsahariană (a se vedea punctele [07-12](#) – [anexa I](#)). Mai concret, s-a evaluat dacă:
- acțiunile de dezvoltare întreprinse de Comisie pentru combaterea foametei răspundeau celor mai relevante nevoi și priorități;
 - Comisia a pus în aplicare aceste acțiuni în mod eficace.

Prin raportul său, Curtea urmărește să contribuie la îmbunătățirea eficacității finanțării viitoare, înlesnind consolidarea bunei gestiuni financiare a acțiunii UE în domeniul securității alimentare, al sistemelor alimentare și al nutriției. În [anexa I](#) sunt prezentate informații generale suplimentare și detalii privind sfera și abordarea auditului.

Ce a constatat și ce recomandă Curtea

- 08** În ansamblu, Curtea a constatat că Comisia a depus eforturi valoroase pentru a combate insecuritatea alimentară și malnutriția în Africa Subsahariană, dar că acțiunile sale nu vizau întotdeauna persoanele cu cele mai mari nevoi și nu puneau suficient accentul pe impact și pe durabilitate. Din cauză că nu există o metodologie clară și documentată pentru stabilirea ordinii de prioritate cu privire la regiuni sau la grupurile-țintă și pentru că nevoile depășeau fondurile disponibile, eficacitatea generală a intervențiilor a fost limitată. În pofida unei coordonări satisfăcătoare, deficiențele în conceperea și monitorizarea proiectelor, precum și dificultățile în combaterea cauzelor profunde ale insecurității alimentare au avut un impact negativ asupra durabilității proiectelor. Acțiunile UE erau aliniate la politicile țărilor partenere, iar măsurile luate de Comisie au contribuit la progrese, însă eforturile de reducere a malnutriției și a insecurității alimentare încă se confruntă cu piedici semnificative.

Acțiunile Comisiei nu au fost întotdeauna orientate către cele mai stringente nevoi

- 09** **Procesul UE de programare** în materie de cooperare internațională stabilește priorități prin intermediul programelor indicative multianuale. În timp ce perioada 2014-2020 s-a axat pe securitatea alimentară și nutriție, perioada de programare 2021-2027 se concentrează asupra sistemelor alimentare agricole și acvatice durabile. Această reorientare a fost consolidată prin inițiativa **Global Gateway** a Comisiei (a se vedea punctele **24-28**).
- 10** Documentele de programare ale Comisiei, precum și **documentele de acțiune** pentru fiecare proiect promovează soluții durabile pentru combaterea foametei, cum ar fi sprijinirea micilor fermieri, creșterea productivității agricole sau promovarea unor sisteme alimentare reziliente. Cu toate acestea, deseori lipseau evaluări detaliate referitoare la insecuritatea alimentară, la malnutriție și la cauzele profunde ale acestora, defalcate pe regiuni sau pe grupuri de populație. În plus, nu fusese stabilită nicio metodologie bazată pe criterii transparente și relevante pentru a identifica țările, regiunile și provinciile cele mai relevante către care Comisia să își îndrepte eforturile de combatere a insecurității alimentare și a malnutriției (a se vedea punctele **29-34**).
- 11** Curtea a examinat un eșantion de proiecte și a constatat că acestea răspundeau, în general, nevoilor beneficiarilor. Nu existau însă întotdeauna dovezi care să ateste că sprijinul fusese direcționat către zonele geografice sau către grupurile de populație care aveau cea mai mare nevoie de el și asupra cărora ar fi putut avea cel mai mare impact (a se vedea punctul **35** și **caseta 1**).

Recomandarea 1

Să se îmbunătățească direcționarea sprijinului pentru dezvoltare în vederea combaterii foametei și să se documenteze criteriile aplicate pentru prioritizare

Comisia ar trebui să stabilească și să documenteze criterii clare care să îi permită să direcționeze sprijinul către zonele geografice și nevoile cele mai relevante, ținând seama de diferitele contexte în care se acordă acesta. În elaborarea criteriilor, ar trebui să se ia în considerare și datele disponibile cu privire la cauzele profunde ale insecurității alimentare și ale malnutriției cronice sau acute la nivel național și regional.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2027.

- 12** Curtea a identificat deficiențe în modul de concepere a proiectelor incluse în eșantion. Nu exista o tipologie predefinită a diferitelor opțiuni de răspuns adecvate în funcție de contextul de criză în care urma să fie pusă în aplicare o acțiune și nici orientări pentru evaluarea raportului cost-eficacitate. Există astfel riscul ca proiectele, prin modul în care sunt concepute, să nu ia în considerare cauzele structurale ale insecurității alimentare. În plus, evaluările costurilor nu erau susținute de o documentație riguroasă: analizele detaliate ale bugetelor proiectelor erau rare și nu exista nicio comparație a costurilor similare între proiecte; toate acestea pot afecta eficiența. Proiectele examinate erau, în linii mari, aliniate la prioritățile țărilor partenere și reflectau reorientarea accentului către dezvoltarea lanțurilor valorice economice, cu o prioritate mai redusă pentru răspunsul imediat la nevoile nutriționale (a se vedea punctele [36-41](#)).
- 13** În unele cazuri, Curtea a constatat că neimplicarea comunităților în conceperea proiectelor reducea eficacitatea și durabilitatea acestora. Durata scurtă a proiectelor a limitat, de asemenea, beneficiile pe termen lung (a se vedea punctele [42-45](#) și [caseta 2](#)). Proiectele de dezvoltare nu erau, în general, suficient de flexibile pentru a se adapta la evenimente neprevăzute, deși erau puse în aplicare în medii extrem de instabile (a se vedea punctele [46-47](#)).

Recomandarea 2

Să se consolideze modul în care sunt concepute proiectele de dezvoltare

Comisia ar trebui:

- (a) să consolideze legătura dintre conceperea proiectelor și cauzele structurale profunde ale insecurității alimentare și ale malnutriției prin dezvoltarea unei tipologii de opțiuni de răspuns care să fie flexibilă și să țină seama de context, pentru a permite intervenții adaptate pentru diferitele contexte de criză, completată de orientări privind modul de evaluare a raportului cost-eficacitate al proiectelor;
- (b) să implice în mod activ comunitățile locale în conceperea proiectelor pentru a se asigura că intervențiile răspund cu adevărat nevoilor acestora și pentru a îmbunătăți durabilitatea pe termen lung.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2027.

Acțiunile Comisiei erau utile și coordonate în mod satisfăcător, dar nu puneau suficient accentul pe impact și pe durabilitate

- 14** Comisia a stabilit un cadru solid pentru punerea în practică a abordării bazate pe consolidarea legăturii dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării (o strategie care urmărește să conecteze ajutorul umanitar de urgență pe termen scurt cu asistența pentru dezvoltare pe termen mai lung și să asigure complementaritatea între cele două), definind etape clare în acest sens. Punerea în aplicare la nivel de țară rămâne însă slabă. Unele țări, cum ar fi Ciadul și Etiopia, au înregistrat progrese, dar majoritatea țărilor subsahariene nu dispun de cadrele necesare pentru a combina în mod eficace eforturile umanitare cu eforturile de dezvoltare. Din această cauză, sinergiile între intervenții sunt limitate, ceea ce reduce eficacitatea lor globală (a se vedea punctele [49-54](#)).

Recomandarea 3

Să se consolideze punerea în aplicare a legăturii dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace

Comisia ar trebui să se asigure că toate direcțiile generale și serviciile relevante sunt implicate în adoptarea, la nivelul fiecărei țări, a unei strategii cuprinzătoare privind legătura dintre domeniul umanitar, dezvoltare și pace. În plus, Comisia ar trebui să implice, acolo unde este fezabil, țările partenere în elaborarea unor analize contextuale și a unor planuri de acțiune comune pentru a îmbunătăți complementaritatea dintre intervențiile umanitare și cele pentru dezvoltare, luând totodată în considerare și dimensiunea privind pacea. Diferitele roluri, responsabilități și mecanisme de coordonare ar trebui clar definite în planuri.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2027.

- 15** Deficiențele de la nivelul mecanismelor de monitorizare și de raportare pentru proiectele finanțate de UE limitează capacitatea Comisiei de a supraveghea în mod eficace punerea acestora în aplicare. Din diverse motive, cum ar fi constrângerile în materie de securitate sau de resurse, delegațiile UE nu au efectuat decât puține vizite la fața locului. Ele s-au bazat pe rapoartele privind progresele înregistrate întocmite de partenerii de implementare, fără a realiza verificări încrucișate, motiv pentru care rezultatele raportate nu corespundeau cu cele reale. Deși s-au luat unele măsuri corective în cazuri specifice, eforturile de monitorizare s-au dovedit, în general, insuficiente (a se vedea punctele [59-63](#) și [70-71](#)).

- 16** Toate proiectele din eșantionul Curții au făcut obiectul unor reuniuni periodice de coordonare la care au participat delegații ale UE, autorități naționale și alți donatori. În plus, delegațiile UE au asigurat un dialog constant cu partenerii de implementare, atât prin reuniuni formale, cât și informale (a se vedea punctele [57-58](#)).
- 17** **Cadrele logice** ale proiectelor din eșantionul Curții nu includeau decât câțiva indicatori de efecte, iar pentru mai multe proiecte nu fuseseră definite valori de referință. Din această cauză este dificil să se demonstreze impactul proiectelor (a se vedea punctele [64-65](#)).
- 18** Raportarea cu privire la finanțările în scopul securității alimentare este complicată de faptul că nu există o metodologie comună de măsurare a acestora, precum și de diferențele în definirea acestui tip de finanțare în cadrul comunității donatorilor. În plus, atunci când proiectele au obiective multiple, ele pot fi încadrate și raportate sub mai multe sectoare. Într-adevăr, proiectele pot de multe ori să contribuie la mai multe sectoare, însă această practică conduce la raportări care pot fi ușor interpretate greșit, deoarece au drept rezultat o supraestimare a finanțării efective per sector (a se vedea punctele [66-68](#)).
- 19** **Cadrul privind rezultatele instrumentului Europa globală** a fost conceput pentru a măsura eficacitatea și impactul acțiunilor externe ale UE, precum și ale cooperării pentru dezvoltare. Datele din cadru care figurează în raportul anual de activitate al Comisiei cu privire la instrumentele de acțiune externă nu reflectă însă rezultatele obținute și subestimează realizările și efectele, întrucât indicatorii cadrului nu sunt încă bine integrați în proiecte (a se vedea punctul [69](#)).

Recomandarea 4

Să se consolideze cadrul de monitorizare și de raportare al Comisiei

Comisia ar trebui:

- (a) să consolideze supravegherea proiectelor prin efectuarea de vizite pe teren bazate pe analiza riscurilor. În acest scop, ea ar trebui să stabilească o ordine de prioritate a resurselor pentru astfel de vizite, în funcție de factori de risc specifici, cum ar fi natura și complexitatea proiectelor, nivelul de finanțare a acestora, performanțele anterioare ale partenerilor de implementare și constrângerile logistice și de securitate. De asemenea, Comisia ar trebui să solicite și să examineze în mod sistematic documentele justificative de la partenerii de implementare pentru a consolida verificarea datelor-cheie incluse în rapoartele privind progresele înregistrate, în special în ceea ce privește numărul de beneficiari sprijiniți și echipamentele furnizate;

- (b) să consolideze cadrele logice punând mai mult accentul pe identificarea unor indicatori de efecte adecvați care corespund obiectivelor proiectului și să prioritizeze stabilirea de valori de referință înainte de punerea în aplicare a proiectului;
- (c) să propună celorlalți donatori să se elaboreze o metodologie comună de măsurare a finanțărilor destinate securității alimentare și nutriției, pentru a asigura coerența raportării și a îmbunătăți transparența în ceea ce privește contribuția financiară a proiectelor la diferite sectoare, și să raporteze referitor la progresele înregistrate până în 2027.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2027.

- 20** Intervențiile UE în Africa Subsahariană au obținut, în general, rezultate mixte. Mai multe proiecte incluse în eșantionul Curții au contribuit la îmbunătățirea calității recoltelor, la sporirea volumului acestora, la creșterea numărului de mici fermieri cu contracte ce le procură un venit fix sau la asigurarea unei mai bune înțelegeri a situației țărilor din punct de vedere geologic sau sub aspectul gestionării terenurilor. Majoritatea proiectelor nu au abordat însă legăturile fundamentale cu piețele, printre care legăturile care le permit fermierilor să își vândă recolte sau să aibă acces la servicii financiare. Din cauza acestei deficiențe, capacitatea beneficiarilor de a valorifica pe deplin potențialul proiectelor lor a fost limitată, iar durabilitatea și impactul proiectelor au fost diminuate (a se vedea punctele [73-75](#) și [caseta 3](#)).
- 21** În Africa Subsahariană, retardul de creștere și malnutriția persistă la niveluri ridicate, iar combaterea insecurității alimentare, a malnutriției și a altor probleme subiacente rămâne o provocare. În pofida a numeroase eforturi și intervenții, această regiune se confruntă în continuare cu obstacole semnificative, precum schimbările climatice, instabilitatea economică și conflictele, care împiedică progresele în combaterea retardului de creștere și a malnutriției (a se vedea punctul [84](#)).
- 22** Cea mai mare durabilitate s-a observat în cazurile în care beneficiarii au contribuit financiar și și-au asumat responsabilitatea pentru proiecte, ceea ce confirmă nevoia unei implicări mai mari a comunității. În schimb, lacune majore, cum ar fi implicarea insuficientă a administrației publice, dependența de donatori și lipsa monitorizării efectelor proiectelor, afectează viabilitatea pe termen lung a acestora (a se vedea punctele [76-83](#)).

Recomandarea 5

Să se îmbunătățească durabilitatea proiectelor

Comisia ar trebui să solicite ca proiectele de dezvoltare să includă o strategie bine definită și care să țină seama de context pentru a consolida într-un mod durabil sistemele și capacitățile locale. Ea ar trebui, de asemenea, să își consolideze cadrul prin evaluarea, după caz, a durabilității proiectelor la 6-12 luni de la finalizarea lor.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2027.

Observațiile Curții, în detaliu

Acțiunile Comisiei nu au fost întotdeauna orientate către cele mai stringente nevoi

23 Combaterea foametei este acoperită de diferite politici și cadre, atât la nivelul UE, cât și la nivel mondial (a se vedea [figura 1](#) din [anexa I](#)). În secțiunea de față, Curtea a examinat dacă:

- o Comisia și-a orientat acțiunile către cele mai relevante țări și priorități tematice;
- o în diferitele țări, Comisia a direcționat finanțarea către cele mai relevante domenii de intervenție și grupuri de populație;
- o proiectele au fost bine concepute și adaptate nevoilor grupurilor-țintă.

Comisia nu a utilizat o metodologie clară și documentată pentru a acorda prioritate țărilor care aveau cea mai mare nevoie de sprijin

Procesul de programare al Comisiei: evaluarea nevoilor

- 24** Programarea este procesul prin care UE își definește prioritățile pentru cooperarea internațională. Pentru perioada de programare 2014-2020, Fondul european de dezvoltare (FED) și Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare – Securitate alimentară au fost principalele instrumente utilizate pentru finanțarea de acțiuni de dezvoltare în vederea combaterii foametei. Ele au fost înlocuite de Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI) – Europa globală pentru perioada 2021-2027.
- 25** Procesul de programare constă în pregătirea și adoptarea de programe indicative multianuale naționale și regionale. Programele naționale definesc „sectoarele prioritare” (pentru perioada de programare 2014-2020, stabilite în programele indicative naționale) sau „domeniile prioritare” (pentru perioada 2021-2027, stabilite în programul indicativ multianual al fiecărei țări partenere) și determină contribuția financiară globală pentru țara în cauză. În 2023, Curtea a publicat un [raport special privind programarea IVCDCI](#), care prezintă procesul, identifică deficiențele și formulează recomandări de îmbunătățire.
- 26** Pentru perioada de programare 2021-2027, Comisia a evaluat nevoile țărilor partenere în colaborare cu guvernele naționale, în măsura posibilului, în cadrul unui dialog privind politicile sectoriale, ținând seama totodată de contextul uneori instabil și fragil. La elaborarea documentelor sale de programare, Comisia a luat în considerare și planurile naționale de dezvoltare și strategiile sectoriale. În cazul țărilor vizitate, Curtea a constatat că strategiile și planurile naționale de dezvoltare erau aliniate la obiectivele politicilor UE privind securitatea alimentară, nutriția sau sistemele alimentare.
- 27** În cursul procesului de programare pentru perioada 2021-2027, Comisia nu a luat însă în considerare situația privind insecuritatea alimentară, malnutriția sau sistemele alimentare în evaluările sale de țară înainte de a decide dacă să desemneze sau nu aceste domenii drept priorități în documentele sale de programare. Curtea a constatat că, în cazul a 11 țări subsahariene, aceste domenii tematice nu erau considerate prioritare, în pofida prevalenței, în grade diferite, a insecurității alimentare și a malnutriției. Unul dintre motivele pentru care aceste aspecte nu au fost incluse în mod explicit în documentele de programare este faptul că ele au fost abordate indirect în cadrul unor domenii tematice mai ample (a se vedea punctul [29](#)).

28 Deși erau disponibile informații relevante, Comisia nu și-a direcționat în mod sistematic acțiunile către cauzele profunde ale insecurității alimentare și ale malnutriției din Africa Subsahariană în cursul etapei de concepere (a se vedea punctul [46](#)), ceea ce a redus eficacitatea sprijinului. Comisia nu dispune de o metodologie clară, bazată pe criterii specifice și relevante, pentru a identifica țările care au cea mai mare nevoie de sprijin în vederea combaterii foametei și pentru a direcționa sprijinul către acestea.

Procesul de programare al Comisiei: reorientarea accentului dinspre securitatea alimentară spre sistemele alimentare durabile

29 În perioada de programare anterioară, securitatea alimentară și nutriția erau considerate sectoare prioritare. În perioada actuală însă, Comisia pune un accent mai puternic pe sistemele alimentare agricole și acvatice durabile. Prin urmare, acțiunile de dezvoltare întreprinse de Comisie pentru combaterea foametei sunt parțial acoperite în domenii tematice mai ample, în conformitate cu [prioritățile Comisiei pentru parteneriatele internaționale ale UE](#), cum ar fi domeniile prioritare „transformare verde”, „economie verde și rezilientă”, „pactul verde” sau „creștere durabilă și favorabilă incluziunii”. Din cauză că domeniile/sectoarele prioritare selectate în documentele de programare de țară sunt atât de vaste, concentrarea strategică a finanțării din partea UE este limitată și există riscul ca finanțarea să fie prea dispersată, având astfel un impact mai redus.

30 Curtea a mai constatat și că, în ciuda numeroaselor cazuri de copii cu retard de creștere (înălțime mică în raport cu vârsta, măsurată la copiii cu vârsta sub 5 ani) și afectați de slăbire cu emaciere musculară (copii cu o greutate prea mică pentru înălțimea lor) din Africa Subsahariană, UE pune din ce în ce mai puțin accentul pe nutriție în agenda sa politică. Crizele nutriționale structurale și persistente trec deci deseori în plan secund, deoarece se acordă prioritate sprijinului pentru lanțurile valorice și pentru sistemele alimentare. Din această cauză, problema deficiențelor nutriționale cronice riscă să fie neglijată, iar progresele realizate până în prezent ar putea fi puse în pericol.

31 Această schimbare a priorităților este consolidată prin inițiativa [Global Gateway](#) a Comisiei, care se concentrează în primul rând asupra altor domenii de politică, cum ar fi clima și energia, digitalizarea, transporturile, sănătatea, educația și cercetarea. Prin urmare, insecuritatea alimentară sau malnutriția nu sunt considerate domenii de politică propriu-zise în cadrul proiectelor Global Gateway.

Alegerea regiunilor și a grupurilor de populație de la nivel național către care să se direcționeze sprijinul

- 32** Documentele de programare ale Comisiei, precum și documentele de acțiune pentru fiecare proiect promovează soluții durabile pentru combaterea foametei, cum ar fi sprijinirea micilor fermieri, creșterea productivității agricole sau promovarea unor sisteme alimentare reziliente. Aceste obiective, deși destul de generale, sunt în concordanță cu [politica de securitate alimentară a UE](#) și cu [cadrul IVCDCl – Europa globală](#).
- 33** [Regulamentul IVCDCl – Europa globală](#) prevede ca programele indicative multianuale să stabilească domeniile prioritare și alocările financiare indicative, atât la nivel de ansamblu, cât și pe domeniu prioritar. Repartizarea fondurilor între domeniile prioritare, grupurile de populație sau zonele geografice din țara în cauză nu este justificată în programele indicative multianuale, deoarece acestea au fost elaborate înainte de a se cunoaște alocările financiare specifice pentru fiecare țară.
- 34** În urma examinării programelor indicative multianuale, Curtea a observat că Comisia finanțase activități legate de sistemele alimentare agricole și acvatic durabile în aproape toate țările subsahariene. Or, înainte de alocarea fondurilor, nu s-a realizat nicio evaluare preliminară a impactului potențial al acestor finanțări. Prin urmare, evaluările actuale ale situației în materie de securitate alimentară nu identifică domeniile sau tipurile de proiecte care au cele mai mari șanse să genereze valoare adăugată. Acest lucru prezintă un risc pentru eficacitatea și impactul pe termen lung al activităților de dezvoltare ale Comisiei.
- 35** În urma examinării proiectelor incluse în eșantion, a rezultat că, în unele cazuri, zonele și grupurile de populație vizate nu erau cele mai relevante. [Caseta 1](#) prezintă câteva exemple, iar [anexa II](#) conține o imagine de ansamblu a proiectelor incluse în eșantion.

Caseta 1

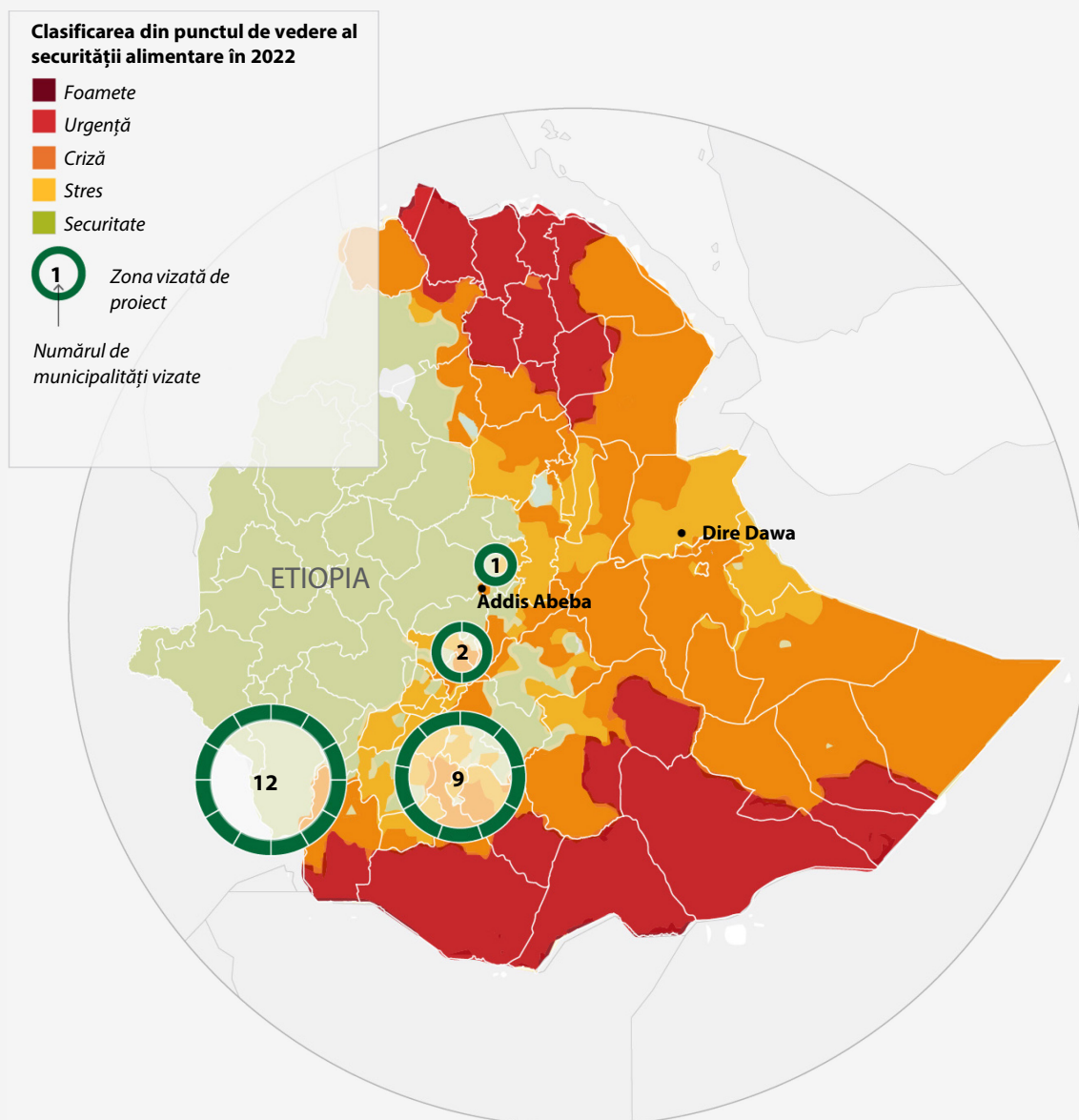
Alegerea inadecvată a zonelor geografice sau a grupurilor de populație

Proiectul nr. 2 – Etiopia

Acest proiect urmărește să sprijine o programare eficace în vederea securității alimentare, a nutriției și a rezilienței în Etiopia. Cu toate acestea, în 2022, prima componentă a proiectului (producerea și diseminarea de informații privind securitatea alimentară, mijloacele de subsistență și gestionarea riscurilor de dezastre) viza districte care nu se confruntau cu o insecuritate alimentară acută la momentul respectiv, în loc să se orienteze către zone care ar fi avut mai urgent nevoie de astfel de intervenții (a se vedea [figura 2](#)).

În cazul celei de a doua componente a proiectului, legată de alertele timpurii privind condițiile de viață și de sănătate ale efectivelor de animale, direcționarea sprijinului a fost mai precisă și mai eficace, majoritatea regiunilor selectate fiind considerate a se afla într-o situație de „urgență”. Printre zonele vizate s-au numărat însă două care erau clasificate ca aflându-se într-o situație de „stres” alimentar (nu de „criză” sau de „urgență”) din cauza unui context instabil și a riscurilor la adresa securității alimentare. În schimb, unor zone care se confruntau deja cu condiții de criză sau de urgență nu le-a fost acordată prioritate, chiar dacă nevoile lor erau mai urgente.

Figura 2 | Proiectul nr. 2 din Etiopia – zone de intervenție

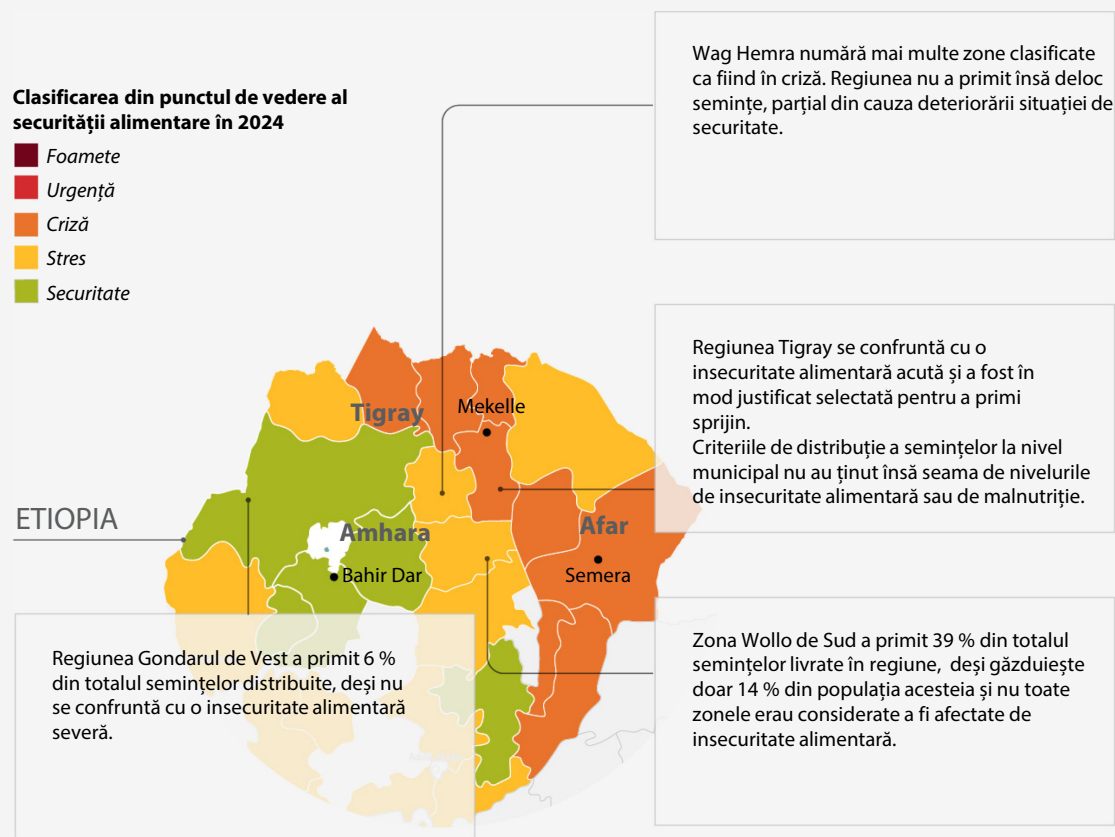
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie și a datelor deținute de Rețeaua sistemelor de alertă rapidă împotriva foametei cu privire la Etiopia pentru anul 2022.

Sursa cartografică: [lesniewski](#).

Proiectul nr. 6 – Etiopia

Acest proiect urmărește să reducă insecuritatea alimentară în Etiopia punând accentul pe activități agricole reziliente și pe creșterea productivității prin dezvoltarea durabilă a sectorului semințelor. Deși obiectivul principal al proiectului este de a îmbunătăți securitatea alimentară, criteriile de direcționare se axau pe zonele afectate de conflicte, pe accesibilitate, pe vulnerabilitate și pe participarea agricolă, dar nu includeau nivelurile reale de insecuritate alimentară. Prin urmare, au primit semințe și regiuni în care insecuritatea alimentară era minimă sau care nu erau afectate deloc de această problemă (*figura 3*), ceea ce a subminat capacitatea proiectului de a-și atinge pe deplin potențialul.

Figura 3 | Proiectul nr. 6 din Etiopia – zone de intervenție

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie și a datelor deținute de Rețeaua sistemelor de alertă rapidă împotriva foametei cu privire la Etiopia pentru anul 2024.

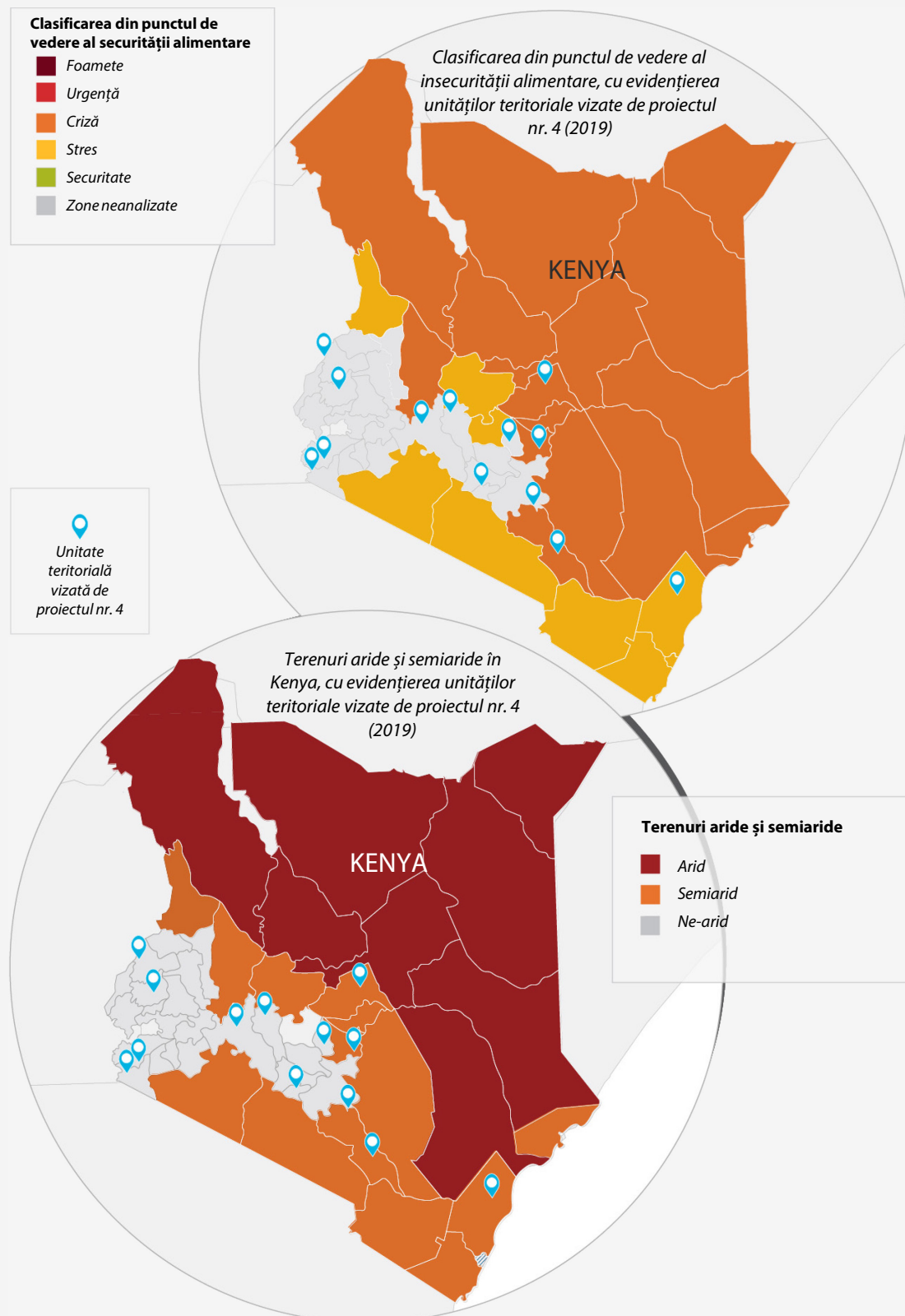
Sursa cartografică: [lesniewski](#).

Proiectul nr. 4 – Kenya

Programul Agri-Fi corespunde sectorului prioritar „Securitatea alimentară și reziliența la șocurile climatice în zonele cu terenuri aride și semiaride” din programul indicativ național al Kenyei din cadrul celui de al 11-lea FED. El le oferă micilor fermieri un sprijin cuprinzător pentru ca aceștia să se poată integra în lanțurile valorice agricole. Programul cuprinde patru componente (proiectele nr. 1, 4, 5 și 8).

A doua componentă (proiectul nr. 4) vizează consolidarea capacităților actorilor în cadrul anumitor lanțuri valorice, prin educație și formare tehnică și profesională în domeniul agriculturii. Ea urmărește totodată să consolideze capacitatea sectorului privat de la nivel teritorial de a pune în aplicare standardele în materie de sănătate animală, de siguranță alimentară și de sănătate a plantelor. În documentația de planificare a proiectului nu se specifică însă nimic despre vreo direcționare a acțiunilor către zone cu terenuri aride și semiaride. În 2019, proiectul viza 13 unități administrative (*county*), dintre care, la vremea respectivă, doar 4 erau clasificate ca având „terenuri aride și semiaride” (a se vedea [figura 4](#)).

Figura 4 | Proiectul nr. 4 din Kenya – zone de intervenție

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie, a datelor din Cadrul integrat de clasificare a securității alimentare și a informațiilor despre terenurile aride și semiaride din Kenya pentru anul 2019.

Sursa cartografică: Eurostat.

Proiectele erau în concordanță cu politicile UE și ale țărilor partenere, însă prezentau deficiențe de concepție

36 Conceperea proiectelor se bazează pe o înțelegere cuprinzătoare a contextului, pe obiective clare și pe implicarea activă a părților interesate. Ea include componente-cheie, cum ar fi evaluarea nevoilor, alegerea unui partener de implementare adecvat, alocarea resurselor și elaborarea unor strategii de punere în aplicare adaptate la provocări specifice. Proiectele eficace includ, de asemenea, mecanisme de monitorizare și cadre logice pentru a urmări progresele înregistrate și a asigura răspunderea de gestiune. Planurile de atenuare a riscurilor sunt esențiale pentru a asigura adaptabilitatea la circumstanțe aflate în schimbare. În secțiunile de mai jos, Curtea oferă o imagine de ansamblu asupra problemelor identificate în legătură cu diferitele componente ale conceperii proiectelor selectate.

Selectarea proiectelor și a partenerilor de implementare

37 Partenerii de implementare au fost selectați:

- (1) în urma unei cereri de propuneri sau
- (2) pe baza existenței unui monopol legal (în cazul instituțiilor publice naționale) sau
- (3) printr-o atribuire directă (fie pentru că au cofinanțat proiectul, fie pentru că erau menționați în mod explicit ca parteneri de implementare în documentul de acțiune).

Pentru proiectele implementate prin gestiune indirectă, Comisia a evaluat capacitatea administrativă, tehnică și financiară a solicitanților. Curtea a constatat că partenerii de implementare dispuneau, în general, de capacitatea administrativă, operațională și financiară necesară pentru implementarea proiectelor examinate.

- 38** Analiza proiectului nr. 1 din Etiopia a arătat însă că documentul de acțiune includea planuri pentru un „audit inițial al sistemelor solicitanților principali și ale cosolicitanților în temeiul unui contract-cadru înainte de semnarea unui acord de grant” pentru a reduce riscul ca acești solicitanți să nu acționeze în interesul UE („risc fiduciar”). Deși contractul s-a semnat în 2019, auditul respectiv a fost efectuat abia în 2022 și s-a soldat cu o opinie contrară. Contractul, în valoare de 10,5 milioane de euro, nu ar fi trebuit deci semnat cu partenerul de implementare. Auditul sistemelor a evidențiat deficiențe în ceea ce privește capacitatea acestuia. Dacă deficiențele ar fi fost remediate înainte de semnarea contractului, s-ar fi putut evita mai multe probleme de performanță apărute în cursul implementării proiectului, cum ar fi întârzieri în raportare, anomalii legate de achiziții și lacune la nivelul controalelor interne. Curtea a constatat deficiențe de sistem și probleme legate de procedurile de achiziții și în cazul altor trei proiecte (proiectul nr. 1 din Kenya și proiectele nr. 2 și 3 din Zambia).

Evaluarea raportului cost-eficacitate

- 39** Comisia nu a evaluat în mod sistematic caracterul rezonabil al costurilor proiectelor. Pentru cvasitotalitatea proiectelor din eșantionul Curții, nu exista vreo dovadă că Comisia sau delegațiile UE ar fi analizat bugetul proiectului la nivel de detaliu. Comisia s-a bazat în întregime pe informațiile generale furnizate în rapoartele privind progresele înregistrate în cadrul proiectelor și pe explicațiile furnizate verbal de partenerii de implementare. Mai mult, Comisia nu a comparat costuri similare între diferite proiecte și nici nu a calculat costul per beneficiar. Acest lucru pune în pericol eficiența proiectelor.
- 40** Majoritatea proiectelor incluse în eșantion au beneficiat de suma maximă autorizată pentru costurile indirecte, și anume 7 % din costurile directe ale proiectului. Comisia nu a formulat obiecții și nici nu a adresat întrebări atunci când partenerii de implementare au solicitat această rată. În plus, nu există nicio dovadă că Comisia a evaluat caracterul rezonabil al respectivelor costuri.

Alinierea proiectelor la prioritățile naționale, la politicile UE și la nevoile grupurilor-țintă

- 41** Toate proiectele incluse în eșantion au fost concepute în conformitate cu strategiile și cu planurile de dezvoltare ale țărilor în cauză. Acest fapt le sporește relevanța și impactul potențial deoarece există garanția că ele sprijină prioritățile naționale ale țărilor și că răspund nevoilor specifice ale populațiilor acestora. Proiectele erau în concordanță și cu documentele de programare ale Comisiei.

- 42** Nevoile beneficiarilor sunt semnificative și persistă în timp. Având în vedere amploarea acestor nevoi și implicarea tuturor părților relevante (inclusiv a administrației publice, a părților interesate și a altor donatori) în faza de concepere a proiectelor, toate proiectele au fost structurate astfel încât să răspundă nevoilor relevante ale beneficiarilor.
- 43** Curtea a constatat că durata proiectelor era adesea prea scurtă pentru ca unele activități sprijinite, precum introducerea de noi soiuri de semințe, să genereze schimbări de durată sau pentru ca noi activități comerciale să aibă un impact asupra randamentului și veniturilor micilor fermieri sau ale întreprinderilor agricole (a se vedea punctele **76-83**).
- 44** S-a mai observat că, pentru toate proiectele, au fost înființate comitete de coordonare (cu implicarea reprezentanților autorităților) sau grupuri de lucru tehnice. Majoritatea proiectelor au fost însă concepute fără implicarea populației locale, deși, în calitate de beneficiar final, aceasta este bine plasată pentru a furniza informații valoroase cu privire la eventualele constrângeri și la nevoile cele mai urgente. Este însă adevărat că anumite circumstanțe pot complica uneori consultarea directă a responsabililor comunităților locale.
- 45** În unele cazuri, această lipsă de implicare, precum și alte deficiențe de concepție au subminat durabilitatea sau eficacitatea punerii în aplicare a proiectelor. În **caseta 2** este prezentată o imagine de ansamblu a acestei situații.

Caseta 2

Deficiențe de concepție care subminează eficacitatea punerii în aplicare a proiectelor și durabilitatea acestora

Kenya (proiectele nr. 1, 4, 5 și 8) și Zambia (proiectele nr. 1, 3, 4 și 5)

Atât în Kenya (proiectele nr. 1, 4, 5 și 8), cât și în Zambia (proiectele nr. 1, 3, 4 și 5), mai multe proiecte contribuie la același obiectiv general. Ele au fost însă puse în aplicare în mod necoordonat, fără a se crea complementarități sau sinergii.

Proiectul nr. 8 din Kenya și proiectul nr. 4 din Zambia aveau ca scop acordarea de împrumuturi în condiții avantajoase solicitanților care primiseră granturi în cadrul proiectului nr. 1 din Kenya și al proiectului nr. 3 din Zambia. Aceste împrumuturi trebuiau să ajute micii fermieri să își extindă sau să își diversifice activitățile, sprijinind o mai mare reziliență și oportunități de generare de venituri. Împrumuturile nu au devenit însă disponibile decât după 2 ani de la data de începere a proiectelor respective. Beneficiarii vizați nu mai puteau deci profita de ele și, în cele din urmă, au fost acordate clienților existenți ai băncii, ceea ce nu era scopul preconizat al proiectului. În plus, proiectele din Zambia nu au reușit să stabilească o legătură cu piețele de factori de producție (cum ar fi cele pentru semințe și utilaje) sau cu piețele de produse finite/vânzări.

Proiectul nr. 5 – Kenya

În cadrul uneia dintre activitățile sprijinite de proiect, beneficiarii au primit timp de 2 ani semințe rezistente la schimbările climatice, ceea ce a condus la rezultate pozitive, inclusiv la o creștere a recoltelor și la îmbunătățirea calității culturilor. Cu toate acestea, din cauza poziției lor geografice îndepărtate, beneficiarii nu au mai putut avea acces la astfel de semințe după încheierea proiectului. În plus, ei nu dispuneau de echipamente esențiale, cum ar fi pânze speciale pentru uscarea semințelor și mașini de stropit pentru combaterea dăunătorilor culturilor. Până când au putut în sfârșit să obțină o mașină de stropit, culturile erau deja pierdute. Beneficiarii intervievați la fața locului au subliniat că unele dintre aceste probleme ar fi putut fi atenuate dacă ar fi fost consultați în cursul conceperii proiectului.

Proiectul nr. 1 – Zambia

Proiectul viza introducerea unor tehnici inovatoare de captare a apei. În practică însă, s-au utilizat în principal puțuri de foraj. Prin proiect, s-au furnizat echipamente precum rezervoare de apă, conducte de irigație și pompe solare, însă toate acestea necesită activități de întreținere care depășesc sfera de acoperire a proiectului. Comunitățile nu dispun de fondurile necesare pentru întreținere și ar trebui să se deplaseze în capitală pentru a-și procura piesele de schimb de care au nevoie. În plus, prin modul în care era conceput, proiectul nu stabilea nicio legătură cu vreo formă de acces la finanțare sau la piețe.

Cauze profunde, factori determinanți și flexibilitate

- 46** Așa cum s-a menționat la punctul **28** și deși Comisia a participat la inițiative la nivel mondial menite să promoveze cunoștințele privind securitatea alimentară (punctul **57**), ea nu a utilizat suficient cunoștințele disponibile cu privire la cauzele profunde ale insecurității alimentare și ale malnutriției în Africa Subsahariană (cum ar fi schimbările climatice, conflictele, crizele economice, capacitățile și finanțarea naționale scăzute, nivelul ridicat de sărăcie și de inegalități) atunci când a conceput proiectele. Doar șase proiecte din eșantionul Curții au abordat direct cauzele profunde (concentrându-se, de exemplu, pe impactul schimbărilor climatice prin construirea de baraje de nisip, aplicarea unor tehnici de captare a apei sau asigurarea accesului la apă de înaltă calitate), iar alte patru le-au abordat parțial sau indirect (de exemplu, reducând sărăcia prin creșterea veniturilor sau prin îmbunătățirea randamentelor culturilor vizate). Celelalte 12 proiecte, deși au oferit un sprijin util, se concentrau în principal pe satisfacerea nevoilor de bază și pe atenuarea manifestărilor insecurității alimentare și ale malnutriției – cum ar fi sărăcia, productivitatea agricolă scăzută sau accesul limitat la factorii de producție –, dar nu abordau cauzele structurale subiacente.
- 47** Proiectele umanitare au o mai mare flexibilitate decât proiectele de dezvoltare, deoarece pot utiliza **mecanisme de influențare a evoluției crizei** (ajustări financiare sau operaționale temporare ale proiectelor din cauza unor condiții excepționale de criză) și rezerve de urgență pentru a se adapta la circumstanțe în schimbare. Deși proiectele de dezvoltare pot include și ele mecanisme de influențare a evoluției crizei, niciunul dintre proiectele examinate de Curte nu prevedea astfel de opțiuni. Unele proiecte de dezvoltare dispuneau de o rezervă pentru cheltuieli neprevăzute (limitată la maximum 5 % din bugetul proiectului), însă Curtea consideră că aceste rezerve erau, în general, insuficiente pentru a gestiona în mod eficace evenimente neprevăzute de amploare. De exemplu, proiectul nr. 1 din Etiopia și-a utilizat întreaga rezervă pentru cheltuieli neprevăzute pentru a răspunde provocărilor pandemiei de COVID-19, rămânând fără nicio rezervă financiară în cazul apariției unor noi evenimente neprevăzute în restul perioadei de punere în aplicare. În plus, în Zambia, o concepție mai flexibilă a proiectelor, de exemplu, ar fi permis un răspuns mai eficace la secetele din 2024. În acest sens, ar fi fost util ca, în cadrul intervențiilor pentru dezvoltare, să se integreze în mod sistematic mecanisme de influențare a evoluției crizei, astfel încât să se asigure o flexibilitate la nivelul disponibilității fondurilor pentru sprijinirea partenerilor în eforturile de consolidare a răspunsurilor de urgență în caz de șocuri. Curtea consideră deci că nu există suficientă flexibilitate în modul de concepere a actualelor proiecte de dezvoltare, ceea ce împiedică un răspuns eficace la evenimente neprevăzute, cum ar fi secetele, inundațiile sau conflictele.

Acțiunile Comisiei erau utile și coordonate în mod satisfăcător, dar nu puneau suficient accentul pe impact și pe durabilitate

48 Curtea a evaluat dacă Comisia pusese în aplicare acțiunile în mod eficace. În secțiunea de față, s-a examinat dacă:

- o Comisia și-a coordonat bine acțiunile, atât pe plan intern, cât și cu alți donatori;
- o Comisia implementase și monitorizase în mod adecvat proiectele;
- o proiectele au obținut rezultatele și impactul preconizate.

Comisia și-a coordonat acțiunile în mod satisfăcător

Legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării

49 UE s-a angajat să pună în aplicare o [abordare bazată pe legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării](#), mai exact o strategie care corelează ajutorul umanitar de urgență cu eforturile de dezvoltare pe termen lung pentru a crea soluții durabile la crize. În loc să gestioneze dezastrele și conflictele ca pe niște evenimente izolate, UE urmărește să răspundă atât nevoilor imediate (cum ar fi hrana), cât și cauzelor subiacente (precum sărăcia sau schimbările climatice). Această abordare are scopul de a ajuta țările să devină mai reziliente și de a le reduce dependența de un ajutor umanitar recurent. Ea poate contribui, printre altele, la consolidarea instituțiilor, la îmbunătățirea mijloacelor de subzistență și la o mai bună prevenire a crizelor, ceea ce promovează, în cele din urmă, stabilitatea și autonomia în regiunile afectate.

50 Comisia a stabilit [un cadru solid](#) pentru legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării, care definește etapele esențiale necesare pentru concretizarea acesteia. Punerea în aplicare la nivelul diferitelor țări variază însă considerabil și este deficitară în practică din cauză că nu se respectă așa cum trebuie etapele prevăzute. Pentru majoritatea țărilor subsahariene, nu s-a realizat nicio analiză contextuală comună, nicio planificare comună și nicio cartografiere a acțiunilor. Aceste elemente sunt complexe și necesită resurse considerabile, dar ele sunt esențiale pentru a pune în aplicare în mod eficace legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării.

- 51** Numai trei țări subsahariene (Ciad, Etiopia și Sudan) au făcut obiectul unei analize contextuale comune realizate de către delegațiile UE. Pentru Sudan și Etiopia s-a elaborat un plan de acțiune comun, în timp ce Ciadul desfășoară acțiuni comune pilot în două provincii.
- 52** În cazul proiectelor incluse în eșantion, Curtea a constatat că, în general, existau foarte puține legături între eforturile umanitare și eforturile de dezvoltare. Prin urmare, abordarea bazată pe o conexiune între aceste două domenii nu a fost aplicată în mod eficace. Nu s-a observat o legătură directă între eforturile de dezvoltare și cele umanitare decât în cazul a trei dintre proiectele incluse în eșantion: proiectele nr. 3 și 6 din Kenya și proiectul nr. 2 din Etiopia.
- 53** În urma examinării documentare, Curtea a constatat că două țări înregistraseră progrese semnificative în punerea în aplicare a abordării bazate pe această conexiune. Ciadul, în calitate de țară-pilot pentru implementarea abordării, a reușit să o pună în practică în două provincii-pilot, implicând părți interesate din afara UE. Înainte de lovitura de stat din iulie 2023, și Nigerul a înregistrat progrese în consolidarea capacităților naționale în domeniu, inclusiv prin instituirea unui comitet specific condus de guvern. În schimb, Sudanul de Sud nu dispunea decât de structuri de coordonare limitate și se confrunta în același timp cu o criză umanitară gravă.
- 54** Din cauza mai multor constrângeri structurale, cum ar fi diferențele dintre ciclurile de programare, mandatele și abordările DG INTPA și ale DG ECHO, punerea în aplicare a abordării bazate pe legătura dintre cele două domenii este dificilă. Pe lângă finanțarea limitată, o altă provocare majoră este dotarea cu resurse umane suficiente, deoarece atât etapele-cheie, cât și coordonarea zilnică a intervențiilor la nivelul sistemelor alimentare necesită implicarea constantă a personalului Comisiei, fără de care acestea riscă să nu fie durabile.

Inițiativele „Echipa Europa”

- 55** O inițiativă „Echipa Europa” este un cadru de colaborare care reunește UE, statele sale membre, agențiile acestora de punere în aplicare și instituții de finanțare a dezvoltării pentru a găsi soluții la provocările mondiale și a atinge obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD). Aceste inițiative vizează punerea în comun a resurselor, a expertizei și a capacităților pentru a implementa acțiuni de amploare și cu impact puternic în țările partenere, axându-se pe priorități comune.

56 Pe baza [concluziilor Consiliului din 2022 privind răspunsul Echipii Europa la insecuritatea alimentară la nivel mondial](#), Curtea a examinat cât de bine au planificat și au pus în aplicare Comisia și statele membre ale UE inițiativele „Echipa Europa” legate de alimentație în Africa Subsahariană. S-a constatat că securitatea alimentară, sistemele alimentare și nutriția nu se numărau printre prioritățile acestor inițiative. În plus, nu exista un sistem unificat de monitorizare a inițiativelor, fiecare țară și delegațiile UE utilizând propriile metode, ceea ce a însemnat o lipsă de consecvență în rapoarte și sinergii limitate. Prin urmare, cadrul aferent inițiativelor „Echipa Europa” rămâne până la momentul de față un concept teoretic al cărui impact practic asupra combaterii foametei este limitat.

Coordonarea între UE, autoritățile naționale și alți donatori

57 Comisia sprijină în mod activ o gamă largă de inițiative globale menite să consolideze coordonarea și schimbul de cunoștințe în domeniul combaterii foametei. Prin contribuții financiare și expertiză, UE joacă un rol esențial în cadrul mai multor platforme majore, inclusiv [Rețeaua mondială împotriva crizelor alimentare](#) și [Comitetul pentru securitatea alimentară mondială](#). Aceste platforme produc, printre altele, date de înaltă calitate de natură să orienteze adoptarea de decizii în cunoștință de cauză. Alte eforturi semnificative de consolidare a cunoștințelor includ [Centrul de cunoaștere privind securitatea alimentară și nutrițională la nivel mondial al Comisiei](#) și [inițiativa DeSIRA](#), care promovează, prin activități științifice și de cercetare, sistemele alimentare agricole și acvatice durabile. În domeniul nutriției, Comisia finanțează inițiative precum [Raportul privind nutriția la nivel mondial](#), un instrument de dare de seamă, și [platforma „Îmbunătățirea nutriției” \(Scaling Up Nutrition - SUN\)](#).

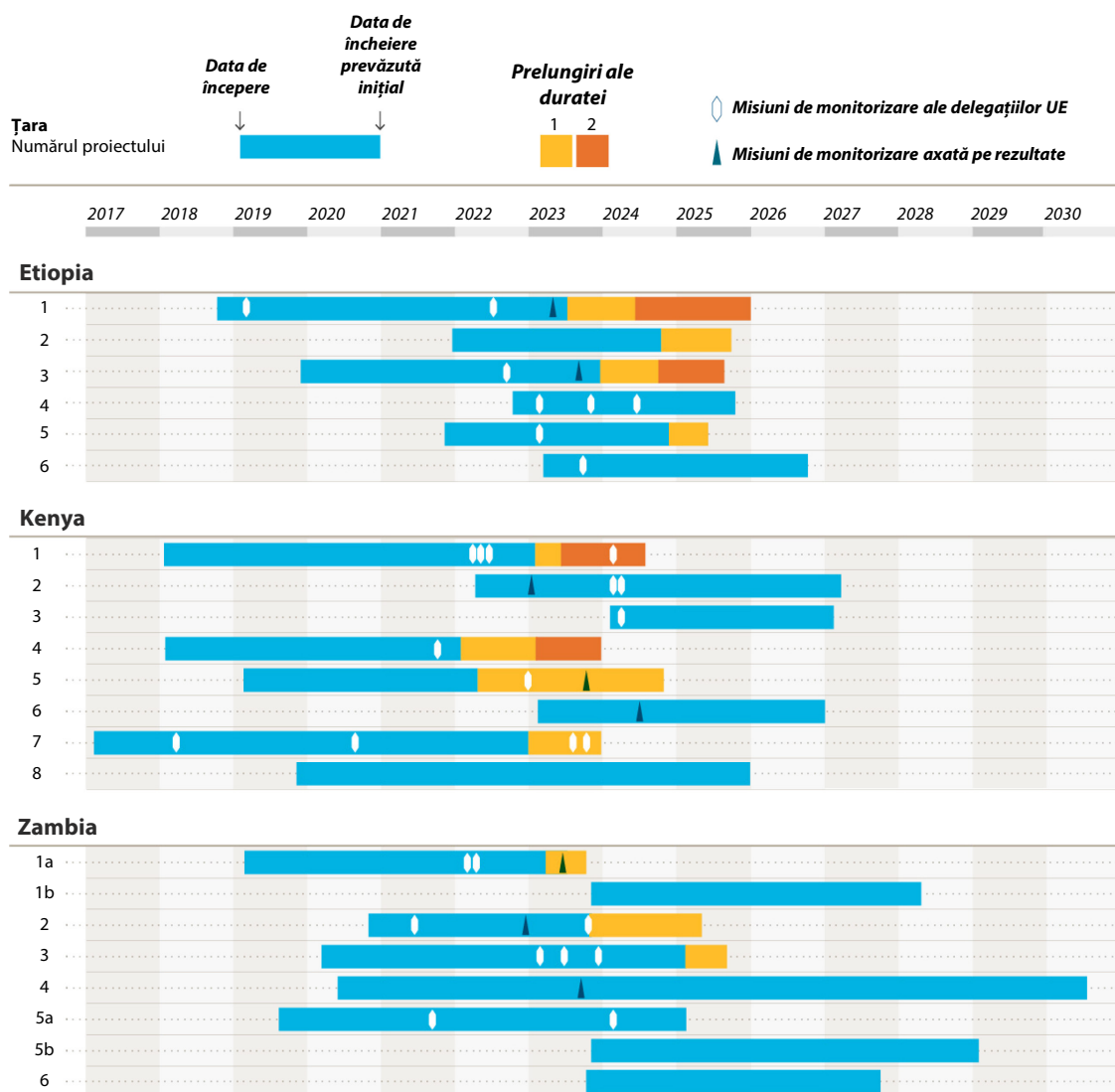
58 Toate proiectele din eșantionul Curtii au făcut obiectul unor reuniuni periodice de coordonare la care au participat delegații ale UE, autorități naționale și alți donatori. În plus, delegațiile UE au asigurat un dialog constant cu partenerii de implementare prin reuniuni atât formale, cât și informale, deși nu toate acestea au fost documentate. Repartizarea responsabilităților între autoritățile naționale și donatori era de asemenea clară.

Monitorizarea punerii în aplicare a proiectelor era în cea mai mare parte insuficientă

- 59** Procesul de monitorizare a proiectelor finanțate de UE implică o combinație de rapoarte periodice, vizite la fața locului și consultări ale partenerilor de implementare. Aceștia din urmă au obligația de a prezenta periodic rapoarte privind progresele înregistrate (în care să detalieze activitățile, realizările și cheltuielile), care sunt examinate de delegațiile UE. Se pot efectua, de asemenea, evaluări independente sau audituri externe de verificare financiară pentru a se asigura exactitatea informațiilor raportate și pentru a se evalua performanța proiectului. Secțiunile de mai jos prezintă evaluarea Curții cu privire la diferitele componente ale procesului de monitorizare.

Implementarea proiectelor și misiuni de monitorizare a acestora

- 60** Aproximativ jumătate din proiectele din eșantionul Curții au suferit întârzieri în implementare (a se vedea [figura 5](#)). Potrivit analizei Curții, cele mai frecvente motive ale întârzierilor erau pandemia de COVID-19, capacitatea scăzută a partenerului de implementare, capacitățile instituționale limitate ale instituțiilor partenere, dificultățile în materie de achiziții publice, constrângerile logistice, precum și schimbările de personal din administrația publică. Atunci când au apărut întârzieri, Comisia, în afară de a acorda prelungiri fără costuri suplimentare (după caz), a luat rareori măsuri corective pentru a le atenua și a le remedia.
- 61** Delegațiile UE, partenerii de implementare și societățile de audit extern au efectuat vizite pentru a monitoriza proiectele finanțate de UE. Curtea consideră însă că, în general, delegațiile UE nu au realizat suficiente vizite de monitorizare, ceea ce le-a limitat capacitatea de a verifica situația reală de pe teren (a se vedea [figura 5](#)). Această limitare afectează și capacitatea delegațiilor de a supraveghea în mod eficace punerea în aplicare a proiectelor și de a lua măsuri corective în timp util atunci când este necesar. Curtea recunoaște însă că o serie de constrângeri în materie de logistică, de resurse umane și de securitate limitează din ce în ce mai mult capacitatea multor delegații ale UE – în special în zonele fragile sau îndepărtate – de a efectua vizite de monitorizare periodice. În pofida numărului redus de vizite de monitorizare realizate de delegațiile UE, doar aproximativ jumătate dintre proiectele incluse în eșantionul Curții au făcut obiectul unei [monitorizări axate pe rezultate](#) și nu există decât puține elemente care să indice că s-a dat curs recomandărilor formulate. Pentru două proiecte ([proiectul nr. 4 din Etiopia](#) și [proiectul nr. 3 din Kenya](#)), s-a semnat un contract pentru monitorizarea de către un terț. Având în vedere constrângerile în materie de securitate, aceasta s-a dovedit a fi o bună practică în Etiopia, deoarece a permis recuperarea alimentelor furate.

Figura 5 | Misiuni de monitorizare a proiectelor

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie.

62 Comisia nu a efectuat controale pentru a verifica caracterul rezonabil al costurilor în cursul implementării proiectelor. A fost însă angajată o firmă de audit extern care să efectueze verificări ale cheltuielilor financiare, dar nu și pentru proiectele puse în aplicare de **entități evaluate pe bază de piloni** (entități care, potrivit evaluării Comisiei, protejează interesele financiare ale UE la același nivel ca în cadrul gestiunii directe). Această firmă a identificat, pentru patru proiecte, cheltuieli neeligibile, care nu au fost însă recuperate decât în cazul unuia dintre proiecte. La momentul auditului, rămăseseră nerecuperate cheltuieli neeligibile în valoare totală de aproximativ 496 000 de euro pentru celelalte trei proiecte.

63 Auditul Curții a identificat și alte cazuri de cheltuieli neeligibile, în valoare de 673 000 de euro. Ele vizau proiectul nr. 3 din Etiopia și proiectul nr. 1 din Kenya. În iunie 2025, delegațiile UE nu recuperaseră nicio parte din aceste costuri neeligibile.

Cadrele logice

- 64** Rezultatele proiectelor au fost măsurate în raport cu țintele stabilite în documentele de planificare cunoscute sub denumirea de „cadre logice”, care făceau parte din acordul administrativ. Indicatorii erau însă în mare parte cantitativi și măsurau în general realizările și nu efectele.
- 65** Curtea a observat deficiențe în cadrele logice ale două treimi dintre proiectele din eșantion. În plus, în cazul a jumătate dintre proiectele din eșantion, înainte de începerea punerii lor în aplicare, nu se prevăzuseră valori de referință pentru toți indicatorii. Aceștia nu pot, deci, să măsoare impactul pe termen lung al activităților. În plus, nu se poate evalua dacă ei sunt realizabili sau pertinenti. Pentru 10 proiecte, indicatorii nu permiteau măsurarea gradului de realizare a obiectivelor specifice și globale, deoarece fie nu erau suficient de detaliați, fie nu erau direct legați de aceste obiective.

Cadrul de raportare

- 66** Comisia, precum și alți parteneri de dezvoltare, raportează cu privire la [asistența oficială pentru dezvoltare](#) Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), utilizând [codurile Comitetului de asistență pentru dezvoltare \(CAD\)](#). Pentru măsurarea finanțării legate de securitatea alimentară nu există însă nici o metodologie convenită la nivel internațional și nici coduri CAD specifice stabilite în acest scop. Comisia a identificat în schimb mai multe coduri CAD pe care le consideră relevante.
- 67** Atunci când proiectele au obiective multiple, ele pot fi încadrate, contabilizate și raportate sub mai multe sectoare. Din cauză că nu există definiții standardizate, iar definițiile utilizate de donatori prezintă diferențe între ele, estimările nu sunt coerente. Este deci dificil să se determine ce domenii sunt subfinanțate, să se asigure răspunderea de gestiune și să se urmărească impactul intervențiilor.
- 68** Pentru identificarea acțiunilor legate de nutriție, există două metodologii relevante. În perioada [2014-2020](#), Comisia a clasificat cheltuielile aferente proiectelor ca fiind legate fie în proporție de 25 %, fie în proporție de 100 % de nutriție, în funcție de amploarea componentelor conexe acestui domeniu în cadrul proiectelor. Din 2021, Comisia urmează [orientările OCDE](#) privind utilizarea unui indicator al politicii în materie de nutriție. Acestea descriu o metodă care permite luarea în considerare doar a părții legate de nutriție a fiecărui proiect, însă utilizarea lor nu este obligatorie. Comisia a ales să considere orice proiect cu o componentă nutrițională drept legat 100 % de nutriție, indiferent de ponderea reală a componentei respective, o practică similară cu cea a altor donatori. Acest lucru a dus la supraestimarea cheltuielilor legate de nutriție pentru proiecte în cadrul cărora componenta nutrițională este minoră.

69 Cadrul privind rezultatele instrumentului Europa globală a fost conceput de Comisie pentru a măsura eficacitatea și impactul cooperării pentru dezvoltare a UE. Scopul său este de a furniza indicatori clari și măsurabili pentru a îmbunătăți capacitatea UE de a demonstra părților interesate rezultatele concrete ale finanțării pe care o acordă. În ceea ce privește combaterea foametei, sunt deosebit de relevanți patru indicatori, și anume cei legați de ODD 2 „Fără foamete” (a se vedea [tabelul 1](#)). Datele din cadru care figurează în [raportul anual de activitate al Comisiei](#) cu privire la instrumentele de acțiune externă nu reflectă însă rezultatele obținute și subestimează realizările și efectele, întrucât indicatorii cadrului nu sunt bine integrați în proiecte. În plus, rezultatele agregate raportate nu includ toate țările. 18 dintre cele 22 de proiecte din eșantionul Curții nu au utilizat acești indicatori, în pofida relevanței lor.

Tabelul 1 | Indicatorii pentru ODD 2 din Cadrul privind rezultatele instrumentului Europa globală

Indicator	Descriere
2.1	Numărul micilor exploatații care beneficiază de intervenții sprijinite de UE vizând sporirea producției lor durabile, ameliorarea accesului lor la piețe și/sau securitatea regimului funciar
2.2	Hectare de ecosisteme agricole și pastorale în care au fost introduse practici de gestionare durabilă cu sprijinul UE
2.32	Numărul de persoane aflate în situație de insecuritate alimentară care beneficiază de asistență din partea UE
2.33	Numărul femeilor aflate la vârstă reproductivă, al adolescentelor și al copiilor cu vârsta sub 5 ani care beneficiază de programe de nutriție sprijinite de UE

Fiabilitatea datelor privind proiectele

70 Pe lângă efectuarea de vizite la fața locului, delegațiile UE au examinat rapoartele privind progresele înregistrate în cadrul proiectelor. Delegația UE în Zambia a solicitat frecvent clarificări din partea partenerilor de implementare, ceea ce nu s-a întâmplat însă decât rareori în Etiopia și în Kenya. În plus, niciunul dintre managerii de proiecte din cadrul delegațiilor UE nu a verificat datele subiacente cifrelor care figurau în rapoartele privind progresele înregistrate. Prin urmare, Comisia nu a evaluat fiabilitatea unor cifre-cheie, cum ar fi numărul de locuri de muncă create pentru micii fermieri sau numărul de beneficiari care au primit sprijin.

71 În cursul vizitelor sale la fața locului, Curtea a descoperit câteva discrepanțe între datele din rapoartele privind progresele înregistrate și situația constatată pe teren. De exemplu, pentru proiectul nr. 1 din Kenya, în raportul final se indică o anumită întreprindere ca beneficiar, deși Curtea a constatat că o altă întreprindere beneficia în realitate de sprijin. În plus, pentru proiectul nr. 6 din Kenya, raportul privind progresele înregistrate indica faptul că un baraj de nisip care fusese prevăzut trebuia să permită aprovizionarea cu apă a 2 000 de familii în condiții normale și a până la 7 000 de familii în condiții de secetă extremă. În urma vizitei sale, Curtea a constatat însă că, de pe urma acestui proiect, beneficiau direct 200 de gospodării, cifră diferită de cea indicată în raportul privind progresele înregistrate.

Vizibilitate

72 Toți destinatarii finanțării din partea UE au obligația generală de a recunoaște originea acestora și de a asigura vizibilitatea oricărei finanțări primite de la UE. Pentru toate proiectele examinate, au fost convenite prin contract [linii directe pentru asigurarea vizibilității](#). În cursul implementării proiectelor, partenerii de implementare au trimis delegațiilor UE un plan de comunicare și vizibilitate. Aceste planuri identificau grupurile-țintă și activitățile de comunicare pentru fiecare dintre acestea, inclusiv site-uri web, fotografii, materiale video, articole de presă, articole promoționale, afișarea de panouri și evenimente de deschidere și de închidere. În cursul vizitelor la fața locului, Curtea a observat însă că regulile privind vizibilitatea nu fuseseră întotdeauna pe deplin respectate. În nouă cazuri, vizibilitatea UE era satisfăcătoare, în șapte era limitată, iar în cinci cazuri inexistentă. Un proiect tocmai începuse, fiind deci prea devreme să se evalueze vizibilitatea UE în cazul său.

Acțiunile Comisiei, deși utile, au avut, în ansamblu, rezultate eterogene

Realizările și rezultatele proiectelor

- 73** Intervențiile UE în Africa Subsahariană au obținut, în ansamblu, rezultate mixte. Mai multe proiecte au contribuit la îmbunătățirea calității recoltelor, la sporirea volumului acestora, la creșterea numărului de mici fermieri cu contracte ce le procură un venit fix sau la asigurarea unei mai bune înțelegeri a situației țărilor din punct de vedere geologic sau sub aspectul gestionării terenurilor. Deși au răspuns nevoilor de bază, proiectele nu au reușit însă să abordeze legăturile fundamentale cu piețele, printre care cele care le permit fermierilor să își vândă recolte, să aibă acces la servicii financiare sau să obțină factori de producție, precum semințe și utilaje. Această deficiență a limitat capacitatea beneficiarilor de a valorifica pe deplin potențialul proiectelor lor pentru a reduce sărăcia și inegalitățile. Lipsa unor legături cu aceste piețe esențiale compromise semnificativ durabilitatea proiectelor.
- 74** Curtea a evaluat dacă fuseseră obținute realizările și rezultatele planificate și dacă Comisia a asigurat durabilitatea acestora. [Anexa VIII](#) prezintă evaluarea Curții cu privire la proiecte din punctul de vedere al nevoilor abordate, al respectării calendarului, al raportului cost-eficacitate, al monitorizării, al rezultatelor și al durabilității. În ansamblu, realizările planificate au fost obținute, dar impactul proiectelor nu a fost măsurat suficient. În general, exista o legătură cauzală între activitățile unui proiect și rezultatele obținute.

Impactul asupra grupurilor-țintă

- 75** Vizitele efectuate de Curte la fața locului au confirmat că proiectele aduseseră avantaje beneficiarilor – a se vedea câteva exemple în [caseta 3](#). Nu este însă posibil să se demonstreze pe deplin dacă proiectele au avut un impact direct asupra securității alimentare a beneficiarilor, deoarece efectele nu sunt măsurate în mod coerent sau precis. Cu excepția proiectului nr. 5 din Kenya, nu exista nicio bază solidă de dovezi care să permită să se măsoare creșterea aportului nutrițional sau îmbunătățirea randamentului micilor fermieri. Unul dintre obiectivele proiectului era să se crească randamentul fermierilor cu 1,5 %, ca medie în cadrul a 11 lanțuri valorice. Partenerul de implementare a monitorizat acest indicator de efecte și a prezentat rezultatele în raportul privind progresele înregistrate de proiect. La sfârșitul proiectului însă, obiectivul vizat fusese atins doar în 4 dintre cele 11 lanțuri valorice. Randamentele din cadrul celorlalte 7 scăzuseră în comparație cu scenariul de referință.

Caseta 3

Avantajele aduse de proiecte pentru beneficiari

Proiectul nr. 6 – Etiopia

Acest proiect urmărește să reducă insecuritatea alimentară în Etiopia punând accentul pe activități agricole reziliente și pe creșterea productivității prin dezvoltarea durabilă a sectorului semințelor. Intervenția a adus beneficii în ceea ce privește securitatea alimentară pentru fermierii din zonele-țintă. În plus, sprijinul acordat apiculturii s-a dovedit a fi foarte eficace și durabil.

Unele probleme au redus însă eficacitatea proiectului. În special, cantitatea de semințe furnizată per beneficiar nu era suficientă pentru însămânțarea celor 0,25 hectare de teren prevăzute. În plus, pentru o regiune (Tigray), studiul de fezabilitate a fost finalizat de-abia după prima distribuție a semințelor, ridicând semne de întrebare cu privire la relevanța distribuției inițiale în raport cu nevoile specifice și cu condițiile agricole din regiune. Nu în ultimul rând, distribuția unor tipuri de semințe hibride prezintă limitări, deoarece randamentul lor scade în timp, iar fermierii nu dispun de mijloacele necesare pentru a achiziționa semințe noi.

Proiectul nr. 6 – Kenya

Acest proiect avea drept scop să îmbunătățească reziliența la secetă și la efectele schimbărilor climatice în zonele cu terenuri aride și semiaride. Proiectul a adus avantaje concrete beneficiarilor, acest lucru datorându-se într-o mare măsură faptului că partenerul de implementare a implicat administrația locală și autoritățile sectoriale relevante. Asumarea proiectului de către comunitate a fost un alt factor determinant, atât pe plan financiar, cât și din punctul de vedere al mobilizării membrilor acesteia.

De exemplu, datorită uneia dintre activitățile sprijinite de proiect (barajul de nisip din Mwanja), localnici care anterior trebuiau să se deplaseze pe jos de mai multe ori pe zi până la sursa de apă – un râu sărat și murdar – au acum acces la apă potabilă curată, fie direct în propria gospodărie, fie la puncte publice de aprovizionare cu apă situate în apropiere. Acest progres le-a permis beneficiarilor să dedice mai mult timp agriculturii, aceștia obținând astfel recolte de mai bună calitate și în cantități mai mari. În plus, bovinele au acum acces la apă, iar condițiile din școlile, bisericile și piețele din sat s-au îmbunătățit semnificativ. Proiectul prevede și instalarea de contoare pentru monitorizarea consumului de apă și facturarea utilizatorilor pentru apa pe care o consumă. Această abordare asigură durabilitatea proiectului prin generarea de venituri care să fie utilizate pentru întreținere și prin încurajarea unei utilizări responsabile a apei.

Fotografia 1 arată un beneficiar care are pentru prima dată acces la apă în propria gospodărie.

Fotografia 1 | Acces la apă în gospodăriile beneficiarilor

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

O altă activitate a proiectului a constat în furnizarea de femele caprine persoanelor cele mai vulnerabile dintr-un sat. Caprele respective erau dintr-o rasă rezistentă la schimbările climatice, aleasă special pentru a împiedica apariția unei descendențe hibride, și au fost împerecheate cu un țap din aceeași rasă. Când caprele au fătat, iezii au fost distribuiți altor săteni, asigurându-se astfel că beneficiile inițiativei ajung la cât mai mulți localnici și garantându-se totodată durabilitatea măsurii. Beneficiarii puteau utiliza laptele de capră pentru a-și hrăni copiii sau îl puteau vinde pentru a obține venituri suplimentare. Având o durată medie de viață de 4 ani, caprele puteau fi de asemenea vândute pentru carne, oferind o sursă suplimentară de venit pentru familiile implicate. În **fotografia 2** se poate vedea un beneficiar al proiectului.

Fotografia 2 | Proprietar de capre în fața unui adăpost pentru creșterea caprinelor

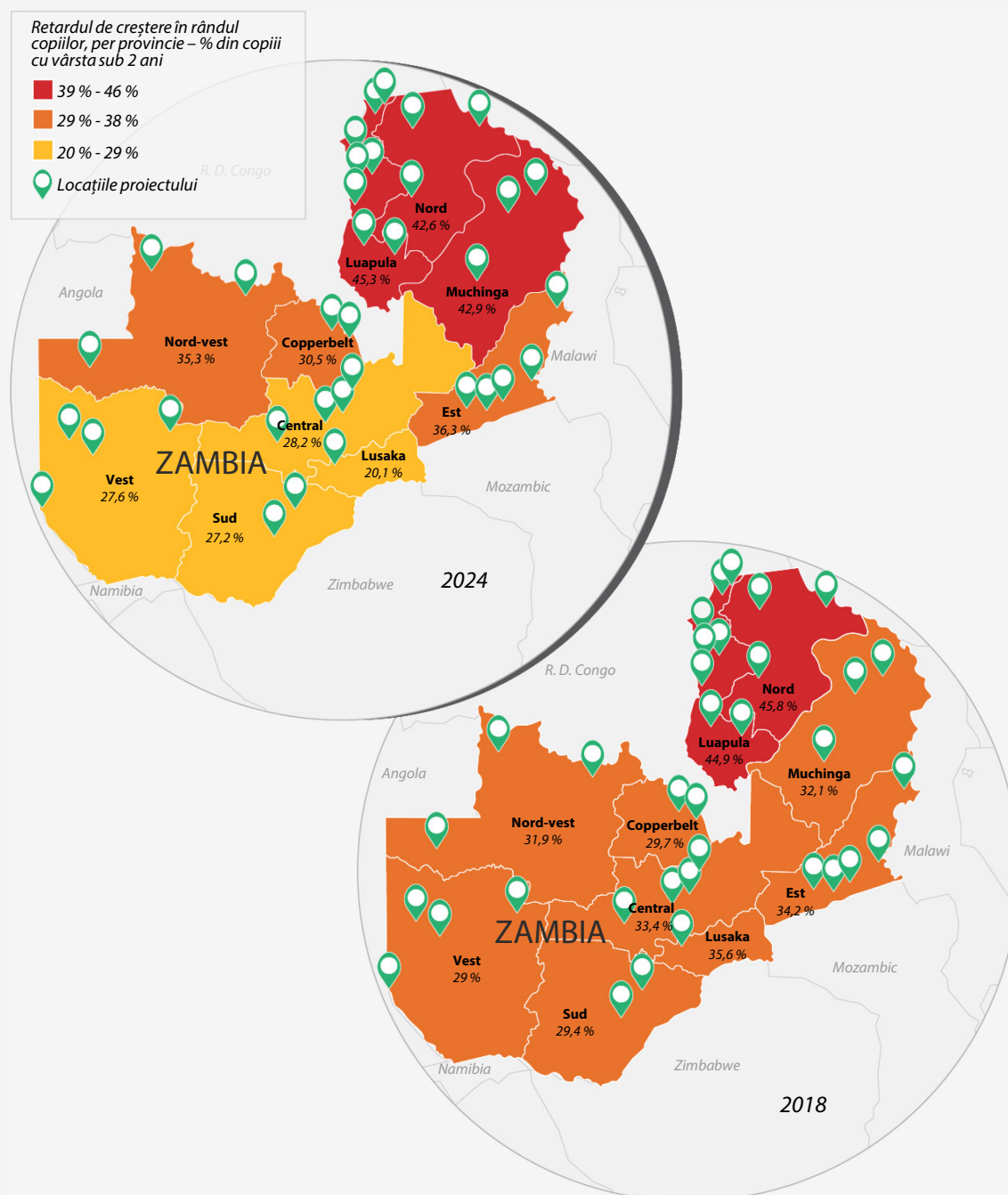
Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Proiectul nr. 2 – Zambia

Proiectul viza combaterea malnutriției prin unirea forțelor administrației publice, ale societății civile și ale donatorilor pentru a îmbunătăți rezultatele în materie de nutriție. El se axa pe promovarea politicilor, consolidarea capacităților și mobilizarea resurselor. Proiectul este aliniat la programul guvernamental intitulat *First 1 000 Days* (Primele 1 000 de zile) și completează programul național de combatere a malnutriției.

Proiectul a avut un impact pozitiv în ceea ce privește reducerea nivelurilor de retard de creștere în diferite districte (a se vedea [figura 6](#)). Este însă puțin probabil ca impactul său pe termen lung să fie durabil, deoarece proiectul nu a abordat cauzele profunde ale malnutriției.

Figura 6 | Impactul proiectului asupra retardului de creștere în Zambia

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie și a [anchetelor demografice și de sănătate realizate în Zambia în 2018 și în 2024](#).

Sursa cartografică: Olli.

Durabilitate

- 76** Activitățile din cadrul proiectelor au contribuit uneori la soluții durabile, însă majoritatea proiectelor riscau să nu fie sustenabile din cauza lipsei de finanțare în viitor. Curtea a constatat că toate proiectele din eșantionul său, cu excepția a trei dintre ele, nu aveau prevăzută o strategie de ieșire și că, chiar și atunci când existau astfel de strategii, ele nu erau întotdeauna puse în practică în mod eficace.
- 77** Curtea a mai constatat și că majoritatea proiectelor se axau în principal pe dezvoltarea lanțului valoric. Această abordare, deși este în conformitate cu prioritățile inițiativei Global Gateway, nu permite să se acorde suficientă atenție sănătății și diversificării alimentare. Malnutriția rămâne la un nivel ridicat atât în zonele rurale, cât și în cele urbane, iar cunoștințele populației locale cu privire la noțiunile de „calitate a alimentelor” sau de „diversificare alimentară” erau limitate. Proiectele aveau ca prioritate principală creșterea cantității de alimente, punând mai degrabă accentul pe alimente de bază, nu pe produse care asigură o alimentație echilibrată și variată.
- 78** În plus, proiectele vizau în mod sistematic un număr redus de persoane în raport cu populația totală aflată în dificultate. Replicarea acestor inițiative este esențială, dar este greu de realizat din cauză că nu există finanțare nici din partea administrației publice, nici de la donatori.
- 79** În cazul majorității proiectelor, echipamentele puse la dispoziție erau în continuare utilizate de beneficiari. Curtea a observat însă unele excepții în patru proiecte (a se vedea [caseta 4](#)). Acordurile de grant ale UE prevăd că, la încheierea proiectelor, echipamentele precum motocicletele, autovehiculele și laptopurile trebuie predate partenerilor locali, cum ar fi ministerele. Din cauza acestei clauze contractuale, partenerii s-ar putea aștepta să primească echipamente noi cu ocazia unor proiecte viitoare. Astfel, ei nu mai sunt pe deplin motivați să întrețină în mod corespunzător vehiculele și echipamentele primite și să aloce resurse – și-așa limitate – în acest scop. În plus, nu era prevăzută nicio măsură ulterioară prin care să se monitorizeze modul în care aceste active erau utilizate sau întreținute după finalizarea proiectelor sau prin care să se verifice dacă ele continuau să fie folosite în scopurile preconizate în cadrul proiectelor.

Caseta 4

Utilizarea ineficace a echipamentelor furnizate pentru proiecte

- Proiectul nr. 4 din Kenya: Curtea a vizitat sala calculatoarelor din centrul Waruhiu de formare în domeniul agricol și a inspectat o parte dintre echipamentele furnizate în cadrul proiectului, care includeau 13 calculatoare. Multe dintre acestea nu erau conectate la internet și nu funcționau.
- Proiectul nr. 1 din Zambia: pe siturile proiectului s-au instalat rezervoare de apă, conducte de irigație și pompe solare. Comunitatea locală utiliza această infrastructură, însă, din păcate, nu avea bani pentru a o întreține.
- Proiectul nr. 1 din Etiopia: Curtea a constatat că o motocicletă achiziționată în cadrul proiectului nu fusese deloc utilizată de la demararea acestuia (or, beneficiarii solicitaseră să li se furnizeze motociclete suplimentare) și că anvelopele unui camion achiziționat tot în cadrul proiectului erau atât de uzate încât vehiculul nu mai putea fi condus în condiții de siguranță (*fotografia 3*).
- Proiectul nr. 5 din Etiopia: unele articole achiziționate – două televizoare cu ecran plat, un computer de birou și un mic generator (*fotografia 4*) – nu fuseseră utilizate, deși proiectul se termina în curând. În cadrul aceluiași proiect, o școală a primit un rezervor de apă, deși avea deja unul. În plus, populația locală nu avea banii necesari pentru a umple rezervorul.

Fotografia 3 | Echipamente neutilizate/neutilizabile

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Fotografia 4 | Echipamente neutilizate

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

80 Printre principalii factori care contribuie la lipsa durabilității se numără:

- legături insuficiente între structurile sprijinite de UE și structurile guvernamentale existente;
- lipsa de capacități și de finanțare guvernamentală pentru nutriție și securitate alimentară;
- dependența ridicată de finanțare din partea donatorilor;
- conceperea și punerea în aplicare a unora dintre proiecte fără a lua în considerare capacitățile locale și costurile de întreținere;
- lipsa unei legături între micii fermieri și sectorul privat sau cel financiar.

81 Diverse proiecte aveau drept scop creșterea atât a calității, cât și a volumului recoltelor fermierilor, dar, deseori, aceștia nu aveau nicio legătură cu piețele de export sau cu surse de finanțare. Este foarte dificil pentru fermieri să obțină împrumuturi (chiar și în condiții mai favorabile, cum ar fi în cadrul proiectului nr. 8 din Kenya și al proiectului nr. 4 din Zambia) și să facă investiții suplimentare pentru a menține volumul crescut al recoltelor.

82 S-au dovedit a fi durabile proiectele la care beneficiarii au contribuit financiar și pentru care și-au asumat atât riscurile operaționale, cât și riscurile financiare. În schimb, proiectele care se axează pe furnizarea de semințe fermierilor, de alimente către școli sau de suplimente nutriționale în spitale pentru copiii subnutriți nu sunt, prin natura lor, durabile pe termen lung fără un sprijin continuu din partea donatorilor sau a autorităților publice, chiar dacă un astfel de ajutor are un impact pozitiv imediat pe termen scurt.

- 83** În cazul proiectelor incluse în eșantionul Curții, după finalizarea acestora, delegațiile UE nu au realizat decât o monitorizare foarte limitată pentru a evalua situația beneficiarilor finali, și anume dacă a scăzut nivelul de malnutriție sau de insecuritate alimentară sau dacă au crescut recoltele (și, prin urmare, veniturile).

Insecuritatea alimentară și malnutriția în Africa Subsahariană

- 84** În majoritatea țărilor din Africa Subsahariană, situația nu s-a îmbunătățit semnificativ de-a lungul timpului. Combaterea insecurității alimentare, a malnutriției și a altor fenomene subiacente rămâne în continuare problematică (a se vedea [figura 7](#) și [figura 8](#)). Proporția copiilor care suferă de retard de creștere a scăzut raportat la populația totală din Africa Subsahariană, însă, în termeni absoluți, numărul copiilor din regiune afectați de o astfel de întârziere în dezvoltare este în creștere (a se vedea [figura 9](#)). În pofida a numeroase eforturi și intervenții, această regiune se confruntă în continuare cu obstacole semnificative, precum schimbările climatice, instabilitatea economică și conflictele, care împiedică progresele. În ritmul actual, până în 2030, încă vor exista milioane de persoane subnutrite și milioane de copii afectați de diverse forme de malnutriție, iar obiectivul „Fără foamete” (ODD 2) va rămâne departe de a fi atins.

Figura 7 | Insecuritatea alimentară în Africa Subsahariană

Ponderea populației care se confruntă cu niveluri ridicate de insecuritate alimentară acută

■ $\geq 50,0\%$

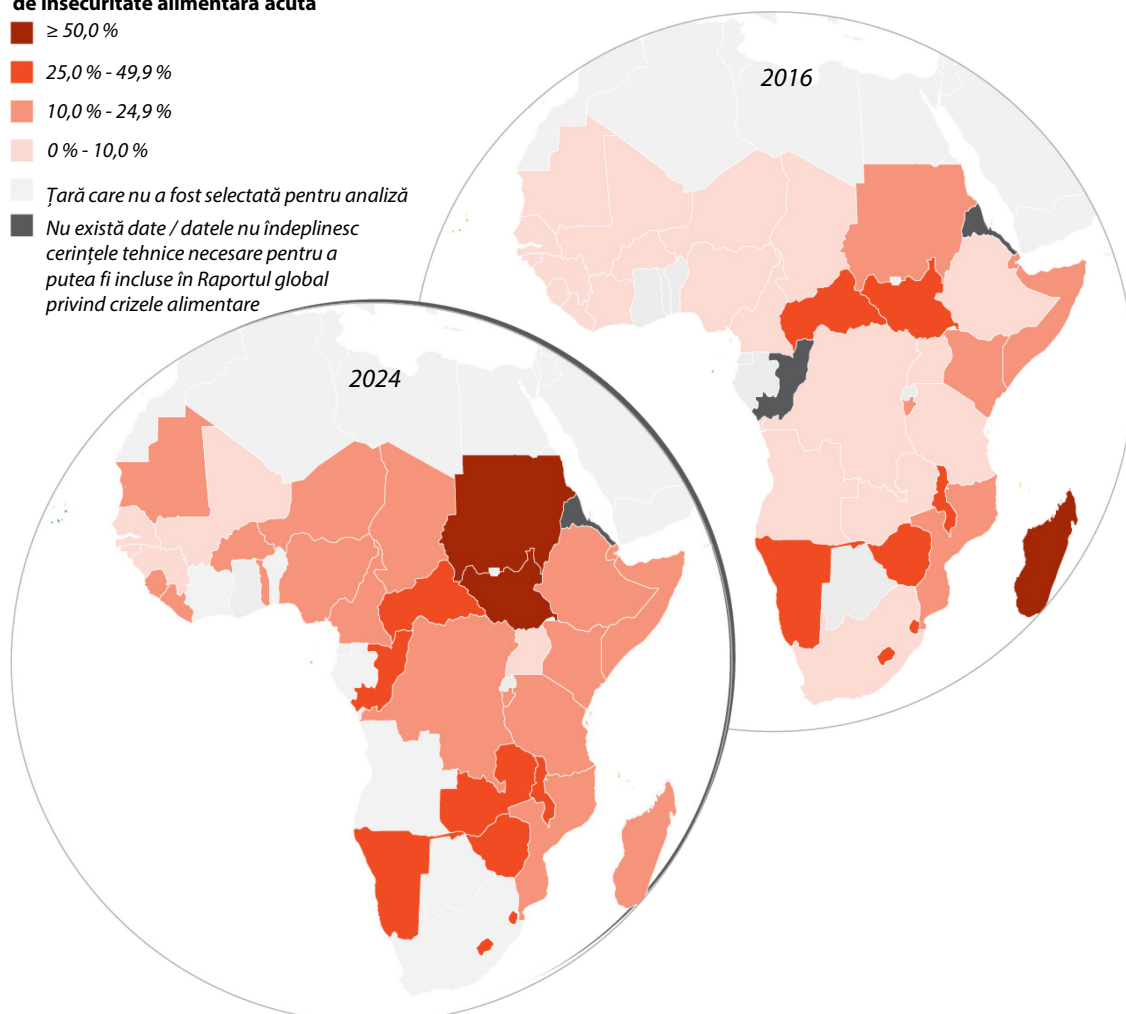
■ 25,0 % - 49,9 %

■ 10,0 % - 24,9 %

■ 0 % - 10,0 %

■ Țară care nu a fost selectată pentru analiză

■ Nu există date / datele nu îndeplinesc cerințele tehnice necesare pentru a putea fi incluse în Raportul global privind crizele alimentare

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [Global Report on Food Crises](#).

Sursa cartografică: Eurostat.

Figura 8 | Malnutriția în Africa Subsahariană

Prevalența retardului de creștere în rândul copiilor cu vârsta sub 5 ani (%)

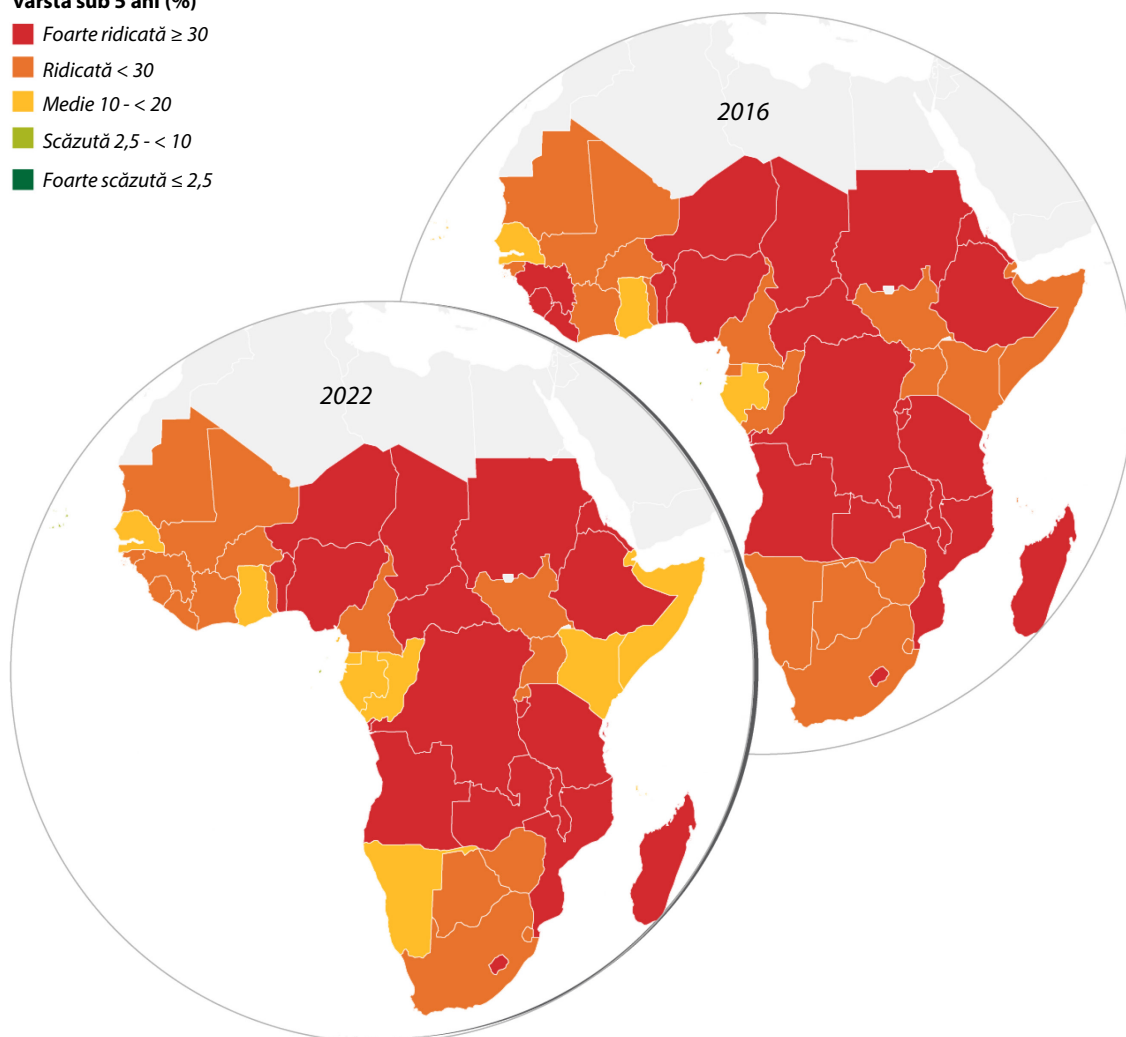
■ Foarte ridicată ≥ 30

■ Ridică < 30

■ Medie $10 - < 20$

■ Scăzută $2,5 - < 10$

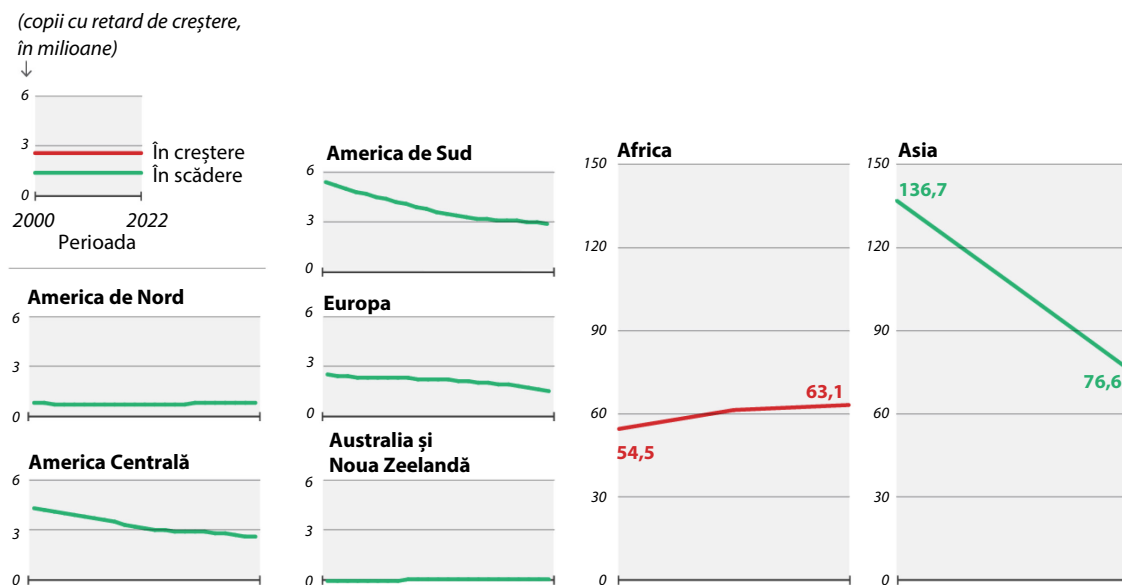
■ Foarte scăzută $\leq 2,5$

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor furnizate de [Organizația Mondială a Sănătății](#).

Sursa cartografică: Eurostat.

Figura 9 | Analiza tendințelor privind retardul de creștere în rândul copiilor din Africa Subsahariană

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor furnizate de [Organizația Mondială a Sănătății](#).

85 În țările vizitate de Curte, malnutriția infantilă rămâne la un nivel foarte ridicat, în pofida îmbunătățirilor din ultimii ani. În plus, prevalența insecurității alimentare grave a crescut, în ciuda finanțării din partea UE și a altor donatori.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera III, condusă de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 23 septembrie 2025.

Pentru Curtea de Conturi

Tony Murphy
Președinte

Anexe

Anexa I – Informații despre audit

Combaterea foametei: context și elemente componente

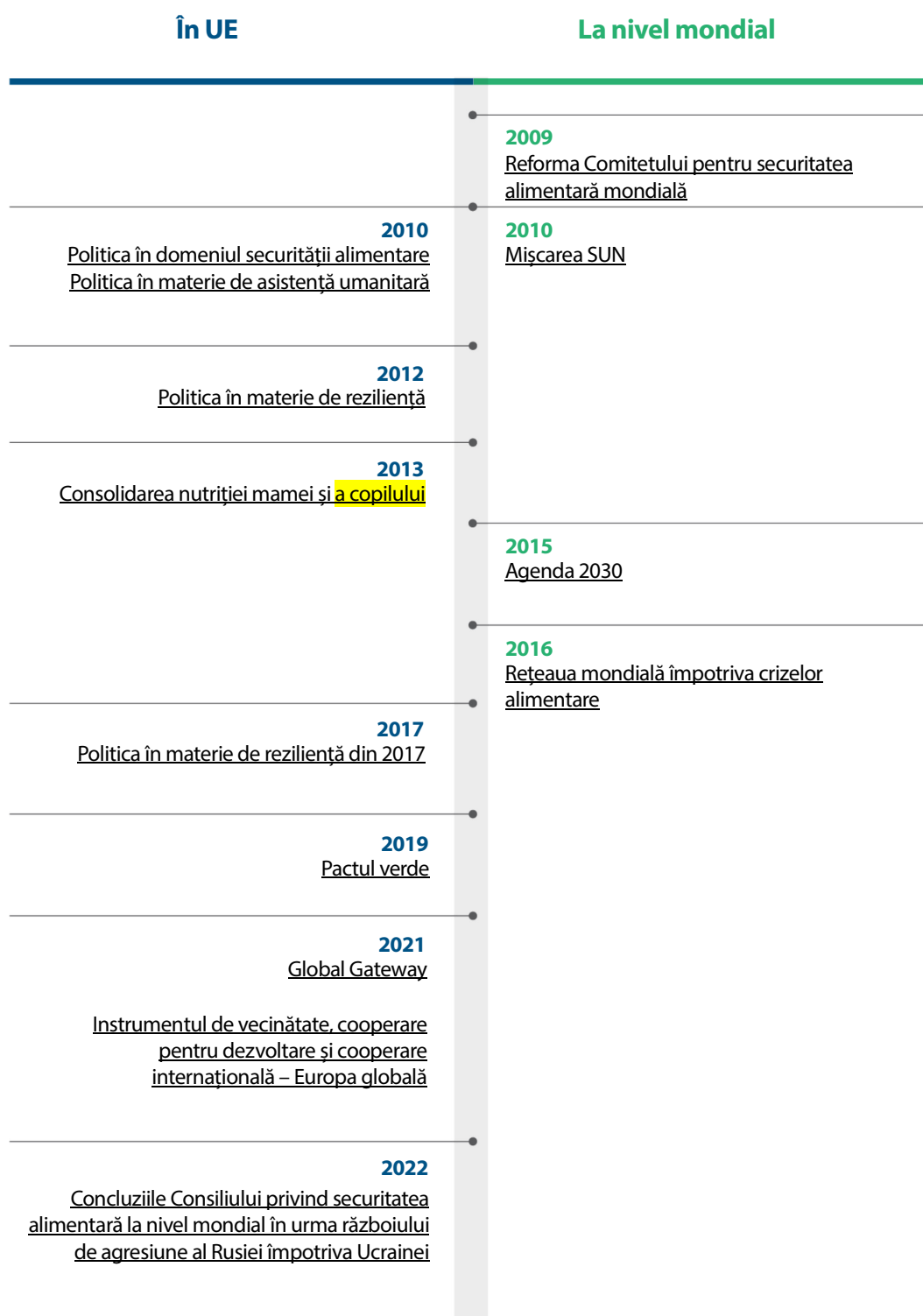
- 01** Conflictele, șocurile economice și fenomenele meteorologice continuă să fie principalele cauze ale unei insecurități alimentare semnificative în lume. În 2024, **295 de milioane de persoane** din 53 de țări se confruntau cu niveluri ridicate de insecuritate alimentară acută, iar numărul persoanelor care aveau urgent nevoie de asistență crescuse cu 13,7 milioane în raport cu anul 2023. Malnutriția acută în rândul femeilor și al copiilor a continuat de asemenea să se înrăutățească, peste **37,7 milioane de copii cu vârsta sub 5 ani** fiind grav subnutriți.
- 02** Cauzele principale ale insecurității alimentare sunt legate între ele și se amplifică reciproc. Pandemia de COVID-19 și războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei au reprezentat șocuri de mare amploare care au afectat numeroase țări, iar conflictele din Palestina și din Sudan generează crize umanitare extreme. Țărilor cu vulnerabilități structurale le este dificil să răspundă șocurilor – în special celor recurente și frecvente – și să se redreseze în urma lor, iar numărul mare de persoane strămutate exercită o presiune suplimentară.
- 03** Combaterea foametei implică o serie de activități centrate pe asistența alimentară, nutriție, securitatea alimentară și sistemele alimentare (a se vedea **figura 1**). Aceste activități sunt interconectate, vizând persoanele care se confruntă sau riscă să se confrunte cu insecuritate alimentară, și necesită o înțelegere a nevoilor pe termen lung.

04 Finanțarea din partea UE pentru combaterea foametei se distribuie prin intermediul asistenței umanitare, care se află în responsabilitatea Direcției Generale Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene (DG ECHO) a Comisiei, și prin intermediul cooperării pentru dezvoltare, care este responsabilitatea Direcției Generale Parteneriate Internaționale (DG INTPA). Cum DG ECHO oferă asistență umanitară, iar DG INTPA se axează pe crearea unor schimbări durabile prin abordarea cauzelor profunde ale crizelor umanitare, aceste două tipuri de finanțare pot fi furnizate simultan în aceeași zonă geografică. Pentru a aborda cauzele profunde ale crizelor și a răspunde în același timp nevoilor umanitare, trebuie luate măsuri care să asigure complementaritatea între ajutorul umanitar și ajutorul pentru dezvoltare. Abordarea bazată pe legătura dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării urmărește să stabilească sinergii și o coerență între cele două forme de asistență pentru a răspunde mai bine crizelor și pentru a consolida reziliența.

Cadrul de politică de la nivelul UE și cel de la nivel mondial

- 05** Combaterea foametei reprezintă un element component al mai multor politici și cadre, atât de la nivelul UE, cât și de la nivel mondial. **Figura 1** din **anexa I** ilustrează această arhitectură.

Figura 1 | Cadrul de politică pentru combaterea foametei

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Alocarea fondurilor

- 06** Comisia transmite Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) rapoarte cu privire la finanțarea anuală relevantă pentru fiecare ODD al ONU. DG INTPA și de DG ECHO au declarat că, în perioada 2021-2024, au încheiat contracte în valoare de 3,5 miliarde de euro menite să contribuie la realizarea **ODD 2**. Din aceste fonduri, 56 % au fost gestionate de DG INTPA și 44 % de DG ECHO. Instrumentele financiare utilizate de DG INTPA sunt **Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală** (IVCDI – Europa globală), care ține de actualul cadru financiar multianual, și Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD), aferent cadrului financiar multianual 2014-2020, precum și cel de al 10-lea și cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare (FED). La rândul său, DG ECHO utilizează Programul de ajutor umanitar. Din totalul fondurilor raportate pentru ODD 2 „Fără foamete”, 58 % (1,9 miliarde de euro) au fost alocate Africii Subsahariene (a se vedea **figura 2**). În această regiune, DG INTPA și DG ECHO au gestionat 63 % și, respectiv, 37 % din finanțare în perioada 2021-2024. Principalii parteneri de implementare din Africa Subsahariană sunt organizațiile ONU și agențiile de dezvoltare ale statelor membre, care, împreună, sunt responsabile pentru peste 40 % din finanțare. Restul finanțării este executat de societăți private, organizații neguvernamentale, administrațiile publice naționale ale țărilor partenere sau instituții financiare.

- 08** Auditul a acoperit proiectele din perioada 2014-2020 care se încheiau între 2021 și 2024. Acest lucru a permis auditorilor să evalueze punerea lor în aplicare de la inițiere și până la finalizare, precum și rezultatele obținute. În plus, Curtea a acoperit proiectele care fuseseră deja demarate în perioada 2021-2027, examinând modul de concepere a acestora și punerea lor în aplicare până la momentul auditului. Auditul a inclus deci proiecte finanțate de IVCDI – Europa globală, de fondurile europene de dezvoltare și de ICD.
- 09** Zona geografică vizată de audit a fost Africa Subsahariană, unde foametea continuă să fie foarte răspândită și unde UE a furnizat un volum important de finanțare (23,2 miliarde de euro sub formă de contracte încheiate între 2014 și 2024 pentru activități legate de sisteme alimentare agricole și acvatice durabile și în materie de ajutor umanitar) în vederea combaterii foametei. În ultimul deceniu, s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește reducerea malnutriției și a insecurității alimentare pe majoritatea continentelor, însă Africa Subsahariană rămâne o excepție notabilă. În pofida eforturilor de combatere a foametei și a malnutriției, regiunea se confruntă în continuare cu provocări persistente.
- 10** Auditul s-a axat pe acțiuni de cooperare pentru dezvoltare care vizează securitatea alimentară, sistemele alimentare agricole și acvatice durabile și nutriția. Este vorba despre măsuri pe termen lung gestionate de DG INTPA. Asistența alimentară de urgență furnizată de DG ECHO nu se încadra direct în sfera auditului, dar s-a examinat punerea în aplicare a legăturii dintre domeniul umanitar și cel al dezvoltării, precum și coordonarea dintre DG INTPA și DG ECHO.
- 11** Auditul s-a bazat pe vizite la fața locului în Etiopia, Kenya și Zambia, pe examinări documentare pentru Ciad, Niger și Sudanul de Sud, precum și pe interviuri cu părțile interesate relevante și o analiză a documentelor pentru toate țările din Africa Subsahariană.

12 Țările în care controalele s-au realizat la fața locului și cele care au făcut obiectul unor examinări documentare au fost selectate pe baza mai multor criterii, cum ar fi importanța relativă, diversitatea proiectelor și nivelurile de malnutriție. Pentru cele trei țări vizitate, Curtea a analizat, dintr-un total de 91 de proiecte, un eșantion de 22, reprezentând 51 % din valoarea financiară totală. În cazul țărilor evaluate prin examinare documentară, s-a analizat un eșantion de 16 proiecte dintr-un total de 103. Pentru aceste țări, analiza Curții s-a axat pe modul în care se pune în aplicare legătura dintre ajutorul umanitar și cel pentru dezvoltare. Selecția proiectelor pentru vizitele la fața locului s-a bazat pe importanța relativă a proiectelor, stadiul în care se aflau acestea (pentru a se evalua atât proiecte în curs, cât și proiecte finalizate), modul de gestiune aplicat (pentru a include atât proiecte în gestiune directă, cât și proiecte în gestiune indirectă), instrumentul din care erau finanțate (pentru a include o combinație de proiecte finanțate din ICD, din fondurile europene de dezvoltare sau din IVCDI – Europa globală), tipul de sprijin furnizat (pentru a analiza atât proiecte privind securitatea alimentară, cât și proiecte privind nutriția și proiecte legate de sistemele alimentare, dar astfel încât ele să fie variate și din punctul de vedere al mecanismelor de finanțare, adică sprijin bugetar și intervenții bazate pe proiecte) și perioada cadrului financiar multianual în care au fost puse în aplicare (pentru a include atât proiecte finanțate în perioada 2014-2020, cât și proiecte finanțate în perioada 2021-2024).

Anexa II – Proiectele incluse în eșantion

Țara	Numărul proiectului	Tipul partenerului de implementare	Descrierea proiectului	Data de începere	Data de încheiere	Suma angajată (în euro)	Suma plătită (în euro)
Etiopia	1	Agenție guvernamentală națională	<i>EU coffee action for Ethiopia</i> (EU-Cafe)	8.11.2018	31.12.2025	10 486 000	3 821 897
	2	Organizație internațională	Sprijin pentru programe eficace în materie de securitate alimentară, de nutriție și de reziliență în Etiopia	1.12.2021	30.9.2025	3 300 000	2 040 769
	3	Agenție guvernamentală națională	Componenta 3 a proiectului PROSEAD: dezvoltarea lanțurilor valorice din parcurile agroindustriale integrate pentru o creștere durabilă (sprijin pentru lanțul valoric agricol)	3.12.2019	2.8.2025	10 000 000	8 435 836
	4	Organizație internațională	Restabilirea serviciilor educaționale esențiale pentru copiii afectați de conflictele din Etiopia – alimentația în școli	21.11.2022	20.11.2025	6 200 000	4 173 425
	5	Agenție guvernamentală națională	Abordarea factorilor sociali determinanți ai sănătății în vederea asigurării egalității de gen în regiunea Afar, Etiopia	18.11.2021	17.5.2025	4 812 500	4 331 250
	6	Agenție de dezvoltare a statului membru	FARM-ETHIOPIA: măsuri de securitate alimentară și de reabilitare a agriculturii în regiunile din Etiopia afectate de conflicte și de secete	10.2.2023	9.11.2026	14 000 000	12 596 485
Kenya	1	Agenție guvernamentală națională	Inițiativa kenyană pentru integrarea pe termen lung a operatorilor de pe piață în lanțurile valorice	1.1.2018	1.7.2024	21 992 033	19 792 830
	2	Organizație internațională	Programul digital privind guvernanta funciară [<i>Digital land governance programme (DLGP)</i>]	1.4.2022	29.3.2027	20 000 000	14 633 064
	3	Organizație internațională	Un mecanism flexibil pentru gestionarea migrației și a strămutării forțate a populației din Africa Subsahariană; construirea de tabere pentru refugiați în Kenya	1.1.2024	1.1.2027	14 000 000	7 467 646
	4	Agenție de dezvoltare a statului membru	Sprijin pentru o agricultură la scară mică productivă, adaptată și integrată pe piață	1.1.2018	31.12.2023	7 000 000	7 000 000
	5	Agenție guvernamentală națională	Proiect privind productivitatea agricolă adaptată la schimbările climatice [<i>Climate smart agricultural productivity project (CS APP)</i>]	4.1.2019	30.11.2024	5 000 000	4 500 000
	6	Agenție guvernamentală națională	Acțiuni climatice pentru zonele aride în vederea rezilienței la secetă a comunităților [<i>Dryland climate action for community drought resilience (DCADR)</i>]	1.1.2023	31.12.2026	13 000 000	4 201 737
	7	Agenție guvernamentală națională	Consolidarea programului național kenyan de îmbogățire a alimentelor pentru a ameliora starea nutrițională și de sănătate a grupurilor sărace și vulnerabile	1.1.2017	31.12.2023	3 200 000	2 751 429
	8	Organizație financiară internațională	Grant destinat Mecanismului pentru lanțul valoric în agricultură din Kenya (<i>Kenya Agriculture Value Chain Facility</i>), finanțat prin Fondul european de dezvoltare și implementat în cadrul Facilității de investiții pentru Africa	6.11.2019	31.12.2025	10 000 000	9 921 271
Zambia	1a	Agenție de dezvoltare a statului membru	Îmbunătățirea gestionării durabile și sensibile la dimensiunea de gen a apei în agricultură și a sistemelor de irigații pentru mici fermieri din anumite districte ale sub-bazinului hidrografic inferior din Kafue	1.2.2019	30.9.2023	13 500 000	13 500 000
	1b	Agenție de dezvoltare a statului membru	Gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și protejarea peisajului în Zambia	1.11.2023	30.4.2028	8 000 000	1 200 000
	2	Organizație internațională	Îmbunătățirea nutriției - faza II (<i>SUN phase II</i>)	1.10.2020	30.4.2025	18 028 750	17 917 247

Țara	Numărul proiectului	Tipul partenerului de implementare	Descrierea proiectului	Data de începere	Data de încheiere	Suma angajată (în euro)	Suma plătită (în euro)
	3	Organizație internațională neguvernamentală	Sprijin economic, tehnic și pentru nutriție în vederea creșterii rentabilității economice și a profiturilor în industria agroalimentară durabilă în Zambia (<i>ENTERPRISE</i>)	1.3.2020	31.8.2025	25 998 382	19 598 951
	4	Organizație financiară internațională	Participarea micilor fermieri în lanțurile valorice – Finanțare mixtă – Asistență tehnică și sprijin prin instrumente financiare destinate Mecanismului pentru lanțul valoric din agricultură din Zambia	20.6.2020	19.6.2030	14 999 370	1 508 995
	5a	Organizație internațională	Intensificarea durabilă a sistemelor agricole ale micilor fermieri în Zambia [<i>Sustainable intensification of smallholder farming systems in Zambia (SIFAZ)</i>]	1.8.2019	31.1.2025	12 000 000	12 000 000
	5b	Organizație internațională	Intensificarea durabilă a sistemelor agricole ale micilor fermieri în Zambia – Addendum 1	13.11.2025	31.1.2029	20 000 000	0
	6	Agenție de dezvoltare a statului membru	Un peisaj durabil datorită unei gestiuni integrate [<i>Sustainable landscape through integrated management (SLIM)</i>]	1.10.2023	30.9.2027	6 000 000	1 175 151

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la Comisie.

Anexa III – Evaluarea proiectelor

		Bun	Satisfăcător	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	Nu se poate trage deocamdată o concluzie	
Țara	Tipul partenerului de implementare	Respectarea termenelor	Monitorizare	Durabilitate			
Numărul proiectului	Stat membru Organizație neguvernamentală (ONG)	Evaluarea nevoilor	Raport cost-eficacitate	Rezultate			
Etiopia							
1	Agenție guvernamentală națională	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	Unele deficiențe	Nesatisfăcător		
2	Organizație internațională	Nesatisfăcător	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	Nesatisfăcător		
3	Agenție guvernamentală națională	Satisfăcător	Nesatisfăcător	Unele deficiențe	Satisfăcător		
4	Organizație internațională	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Bun		
5	Agenție guvernamentală națională	Satisfăcător	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe		
6	Agenție de dezvoltare a unui stat membru	Unele deficiențe	Bun	Bun	Satisfăcător		
Kenya							
1	Agenție guvernamentală națională	Bun	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	Unele deficiențe	Satisfăcător	
2	Organizație internațională	Bun	Satisfăcător	Satisfăcător			
3	Organizație internațională	Bun	Satisfăcător	Satisfăcător			
4	Agenție de dezvoltare a unui stat membru	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Bun	Unele deficiențe	
5	Agenție guvernamentală națională	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Satisfăcător	Unele deficiențe	
6	Agenție guvernamentală națională	Bun	Unele deficiențe	Satisfăcător	Satisfăcător		
7	Agenție guvernamentală națională	Bun	Unele deficiențe	Satisfăcător	Satisfăcător	Unele deficiențe	
8	Organizație financiară internațională	Bun	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Satisfăcător	Unele deficiențe	
Zambia							
1	Agenție de dezvoltare a unui stat membru	Satisfăcător	Satisfăcător	Unele deficiențe	Satisfăcător	Nesatisfăcător	
2	Organizație internațională	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	Nesatisfăcător	
3	ONG internațional	Bun	Bun	Bun	Satisfăcător	Bun	
4	Organizație financiară internațională	Bun	Nesatisfăcător	Satisfăcător	Unele deficiențe		
5	Organizație internațională	Bun	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Unele deficiențe	Nesatisfăcător	
6	Agenție de dezvoltare a unui stat membru	Bun	Bun				

Sursa: Curtea de Conturi Europeană.

Acronime

CAD	Comitetul de asistență pentru dezvoltare
DG ECHO	Direcția Generală Protecție Civilă și Operațiuni Umanitare Europene
DG INTPA	Direcția Generală Parteneriate Internaționale
FED	Fondul european de dezvoltare
ICD	Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare
IVCDCI – Europa globală	Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională – Europa globală
OCDE	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ODD	Obiectiv de dezvoltare durabilă

Glosar

Ajutor umanitar	Asistență acordată pentru a salva vieți, a atenua suferința și a menține demnitatea umană în timpul situațiilor de urgență și ulterior acestora, inclusiv prin furnizarea de alimente, de adăpost, de apă, de asistență medicală și de servicii de protecție.
Asistență alimentară	Ajutor acordat în anticiparea unei crize umanitare, în timpul acesteia sau ulterior, constând în furnizarea de produse alimentare sau de numerar pentru achiziționarea de alimente.
Cadru logic	Instrument detaliat de planificare care acoperă implementarea, gestionarea, monitorizarea și evaluarea unui proiect. Cunoscut și sub denumirea de matricea cadrului logic .
Cooperare pentru dezvoltare	Politică de colaborare cu țările în curs de dezvoltare pentru a promova dezvoltarea durabilă, a reduce sărăcia și a consolida instituțiile prin ajutor financiar, asistență tehnică și sprijin în materie de politici.
Efect	Schimbări imediate sau pe termen lung generate de un proiect și care sunt legate de obicei de obiectivele acestuia, cum ar fi beneficiile rezultate din utilizarea unor practici agricole îmbunătățite.
Gestiune directă	Gestionarea unui fond sau a unui program al UE asigurată doar de către Comisie, spre deosebire de gestiunea partajată sau de gestiunea indirectă.
Gestiune indirectă	Metodă de execuție a bugetului UE prin care Comisia încredințează sarcini de execuție altor entități (precum organizații neguvernamentale și organizații internaționale).
Global Gateway	Strategie a UE care vizează crearea de legături la nivel mondial prin investiții în infrastructura digitală, energetică și de transport și prin consolidarea sistemelor de sănătate, de educație și de cercetare.
Impact	Consecințele pe termen lung mai ample ale unui proiect sau ale unui program finalizat, cum ar fi beneficiile socioeconomice pentru populație în ansamblul acesteia.
Nutriție	Aportul de nutrienți din alimente și absorbția și utilizarea lor.
Obiective de dezvoltare durabilă	17 obiective stabilite în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite cu scopul de a stimula acțiunea tuturor țărilor în domenii de importanță critică pentru umanitate și pentru planetă. Cunoscute și sub denumirea de obiective oficiale de dezvoltare .
Realizare	Ceva ce se produce sau se obține prin intermediul unui proiect, cum ar fi un curs de formare predat sau construcția unui drum.
Retard de creștere	Tulburări de creștere și de dezvoltare la copii din cauza malnutriției cronice, care conduc la o înălțime mai mică decât ar trebui în raport cu vârsta și la efecte pe termen lung asupra sănătății și a capacităților cognitive.

Securitate alimentară

Situația în care toată lumea are un acces stabil la alimente suficiente, sigure și nutritive.

Slăbire cu emaciare musculară

Formă de malnutriție acută caracterizată de o greutate scăzută în raport cu înălțimea, care rezultă din pierderea rapidă în greutate sau din incapacitatea de a crește în greutate, adesea din cauza unei alimentații necorespunzătoare sau a unei boli.

Răspunsurile Comisiei

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2025-20>

Calendar

<https://www.eca.europa.eu/ro/publications/sr-2025-20>

Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii bugetare specifice. Curtea de Conturi Europeană selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, evoluțiile viitoare și interesul politic și public.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit III – Acțiuni externe, securitate și justiție, condusă de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus de doamna Bettina Jakobsen, membră a Curții de Conturi Europene, sprijinită de: Katja Mattfolk, șefă de cabinet, și Paolo Rexha, atașat în cadrul cabinetului; Pietro Puricella, manager principal; Kim Hublé, coordonatoare; Aino Rantanen, Aurélia Petliza și Edwin van Veen, auditori. Michael Pyper a asigurat sprijin lingvistic. Alexandra Damir-Bînzaru a asigurat sprijin pentru concepția grafică.

Bettina Jakobsen

Katja Mattfolk

Pietro Puricella

Edwin van Veen

Michael Pyper

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2025

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europene nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europene nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Pagina de titlu - ©Riccardo Niels Mayer – stock.adobe.com.

Figura 1 – pictogramele au fost concepute folosind resurse de pe site-ul [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Figurile 2 și 3 – Sursa cartografică: [lesniewski](#) - stock.adobe.com.

Figura 6 – Sursa cartografică: [Olli](#) – stock.adobe.com.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

HTML	ISBN 978-92-849-5798-9	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/2674095	QJ-01-25-052-RO-Q
PDF	ISBN 978-92-849-5799-6	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/9524060	QJ-01-25-052-RO-N

REFERINȚA EXACTĂ

Curtea de Conturi Europeană, [Raportul special nr. 20/2025](#): „Sprijinul acordat de Comisia Europeană pentru combaterea foametei în Africa Subsahariană – Eforturi laudabile, dar prea puțin centrate pe durabilitate și pe impact”, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025.

Curtea de Conturi Europeană a evaluat eforturile de dezvoltare depuse de Comisia Europeană pentru combaterea insecurității alimentare și a malnutriției în Africa Subsahariană. În ansamblu, Comisia a depus eforturi valoroase, dar acțiunile sale nu vizau întotdeauna persoanele cu cele mai mari nevoi, nu aveau suficient impact și nu erau destul de durabile. Din cauză că nu există criterii clare pentru stabilirea ordinii de prioritate cu privire la regiuni sau la grupurile-țintă și pentru că nevoile depășeau fondurile disponibile, impactul general al intervențiilor a fost limitat. În pofida unei coordonări satisfăcătoare, deficiențele în conceperea și monitorizarea proiectelor, precum și dificultățile în combaterea cauzelor profunde ale insecurității alimentare au afectat negativ durabilitatea preconizată a proiectelor și au slăbit impactul scontat al acestora. Acțiunile UE erau aliniate la politicile țărilor partenere, iar măsurile luate de Comisie au contribuit la progrese, însă eforturile de reducere a malnutriției și a insecurității alimentare încă se confruntă cu piedici semnificative. Auditorii au prezentat recomandări în vederea luării unor măsuri viitoare.

Raport special al Curții de Conturi Europene prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Rețele sociale: @EUauditors